

Risto Haverinen, Lisa Leinonen

Aittovaaran tuulivoimahankkeen asukaskysely

Yhteenvetoraportti 7.11.2023

Sisällys

1	Asukaskyselyn toteutus.....	2
2	Hankkeen kuvaus (YVA-ohjelmavaihe)	2
3	Vastaajat.....	6
4	Hankealueen nykyinen käyttö	10
5	Arviot Aittovaaran tuulivoimahankkeen vaikutuksista	14
6	Merkittävimmät myönteiset ja kielteiset vaikutukset	18
7	Yleisnäkemykset hankkeesta	25
8	Tiedonsaanti hankkeesta	28
9	Muita huomioitavia asioita	32

1 Asukaskyselyn toteutus

Tässä liiteraportissa esitetään yhteenveto Pudasjärven Aittovaaran tuulivoimahankkeen asukaskyselyyn saaduista vastauksista. Kysely toteutettiin syyskuussa 2023 osana hankkeen YVA-menettelyä. Raportissa vastausjakamat esitetään kysymyksittäin numeroituina diagrammeina niiltä osin kuin mahdollista. Vapaamuotoiset tekstivastaukset esitetään sellaisenaan, mikäli ne eivät sisällä henkilöiden tai kiinteistöjen nimiä, osoitteita tai muuta tunnistettavaa tietoa.

Kyselyn tuloksia hyödynnetään osana ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointia YVA-selostuksessa. Kyselyllä selvitettiin paikallisten asukkaiden ja loma-asukkaiden näkemyksiä suunniteltavasta hankkeesta sekä hankealueen käyttömuotoja ja merkitystä. Lisäksi kartoitettiin heidän näkemyksiään hankkeen merkittävimmistä myönteisistä ja kielteisistä vaikutuksista sekä vaikutuksista virkistyskäyttöön, maisemaan ja asumisviihtyisyyteen. Kyselylomake käsitti monivalintakysymyksiä ja avoimia kysymyksiä, joihin oli mahdollista vastata vapaamuotoisesti.

Asukaskysely postitettiin 4.9.2023 rakennettujen kiinteistöjen (asuin- ja lomarakennukset) omistajille noin 5 km säteellä Aittovaaran hankealueen rajasta. Kyselyn kohdejoukkoon kuului 434 henkilöä.

Kyselyn saatesivulla toivottiin vastauksia ensisijaisesti internetin kautta. Mikäli vastaaminen internetissä ei ollut mahdollista, vastauslomake oli mahdollista palauttaa postitse valmiiksi maksetussa vastauslähetyskuorissa. Vastausaikaa oli noin kolme viikkoa. Vastauksia saatiin määräaikaan 29.9.2023 mennessä yhteensä 109 kpl, joista internetin kautta saatuja oli 44 kpl ja postitse palautettuja 65 kpl. Kyselyn vastausprosentti oli 25 %.

2 Hankkeen kuvaus (YVA-ohjelmavaihe)

Hankealueen sijainti ja hankealueen ympärillä sijaitsevat asuin- ja lomarakennukset sekä YVA-ohjelmavaiheen alustava voimalasijoittelu esitettiin kyselylomakkeen ensimmäisillä sivuilla olevilla kartoilla seuraavasti.

Hankealueen sijainti ja maankäyttö (Kartta 1)

Aittovaaran hankealue sijaitsee noin 16 kilometriä Pudasjärven keskustan lounaispuolella. Hankealue sijoittuu vireillä olevan energia- ja ilmastovaihehankintakaavan kaavaluonnoksessa määritellylle tuulivoima-alueelle.

Hankealueen koko on noin 3050 hehtaaria. Hankealueella on pääosin suoalueita, ojitettuja soita sekä metsätaloustaloudessa olevaa metsää, jotka ovat pääasiassa yksityisten maanomistajien omistuksessa. Hankealueella ei sijaitse merkittäviä ulkoilu- ja retkeilyalueita, -reittejä tai kohteita. Alue sijoittuu Pudasjärven paliskunnan poronhoitoalueelle. Kollajan paliskunta sijoittuu hankealueen länsipuolelle.

Hankealueen ympäröivä asutus (Kartta 2)

Hankealueella ei ole vakituista asutusta, mutta alueella sijaitsee yksi loma-asunto, johon on kiinteistön omistajan kanssa sovittu käyttötarkoituksen muutos. Lähimmät asutuskennet sijoittuvat hankealueelta itään Hetekylän alueelle noin 1,5 kilometrin etäisyydelle sekä pohjoiseen Taipaleenharjun alueelle noin 4 kilometrin etäisyydelle hankealueelta. Loma-asutusta sijaitsee erityisesti hankealueen viereisten järvien ja lampien rannoilla. Lähimmät loma- sekä asuinrakennukset sijaitsevat vähintään 2 kilometrin päässä lähimmästä suunnitellusta voimalasta.

Hankkeen YVA-menettely ja osayleiskaavoitus

Hankkeesta on käynnissä ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA), jossa tarkastellaan eri hankevaihtoehtoja sekä vaihtoehtoa, jossa hanketta ei toteuteta. YVA-menettelyn rinnalla etenee tuulivoimahankkeen osayleiskaavoitus. YVA-menettely ja osayleiskaavoitus sovitetaan yhteen mm. yhteisten luonto- ja ympäristöselvitysten sekä vaikutusarviointien osalta.

Hankealueelle on suunnitteilla enintään 29 tuulivoimalaa, joiden yksikköteho on 8-10 MW. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. Tuulivoimaloiden lisäksi alueelle rakennetaan tarvittavat yhdystiet, voimaloiden väliset huoltotiet, maakaapelointi voimaloiden välille ja sähköasema.

Hankkeen tuottama sähkö on tarkoitus siirtää suunnitteilla olevaa Aittovaara-Pyhänselkä 400+110 kV voimajohtoa pitkin Muhokselle Pyhänselän sähköasemalle noin 56 km hankealueen lounaispuolelle tai Fingridin suunnitteilla olevalle Vuoton sähköasemalle hankealueen lounaispuolelle. Sähkönsiirron ympäristövaikutusten arviointi toteutetaan erillisenä hankkeena, koska sähkönsiirto toteutetaan yhdessä muiden tuulivoimahankkeiden kanssa.

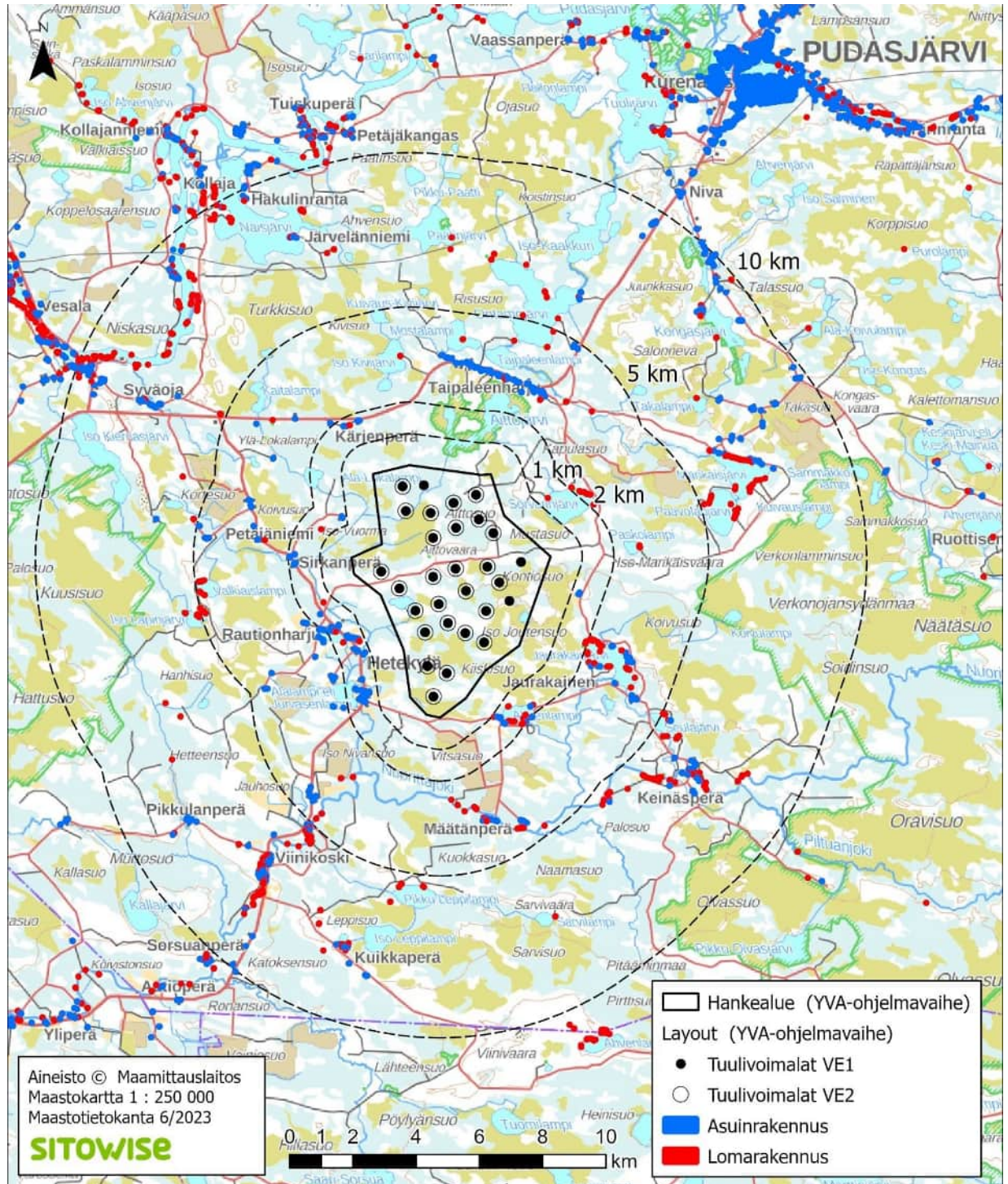

Kartta 1: Aittovaaran tuulivoimahankkeen hankealueen sijainti

Kartta 1. Aittovaaran tuulivoimahankkeen hankealueen sijainti (Sitowise Oy 21.8.2023)

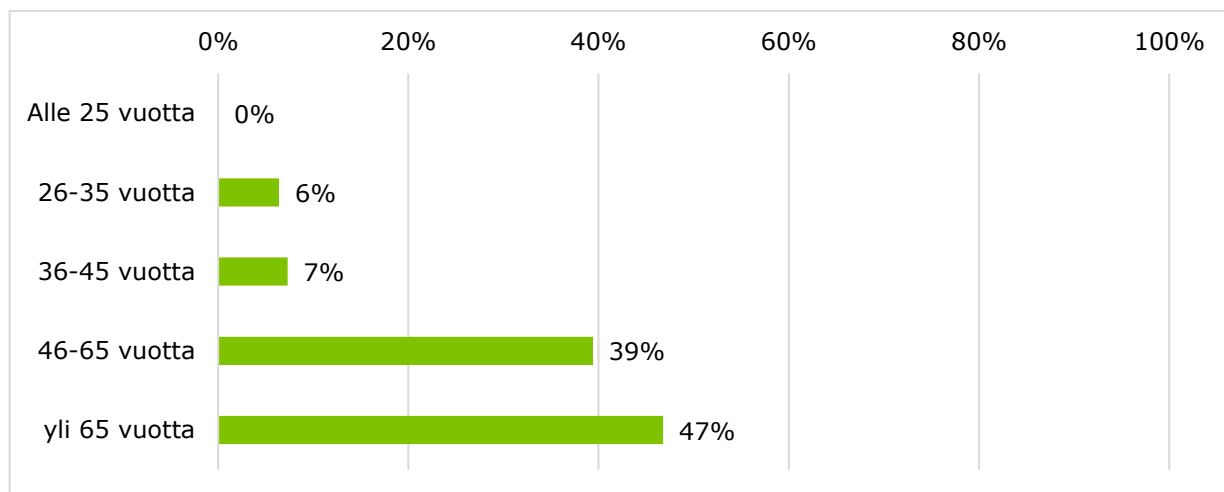

Kartta 2: Hankealueen ympäristön asuin- ja lomarakennukset

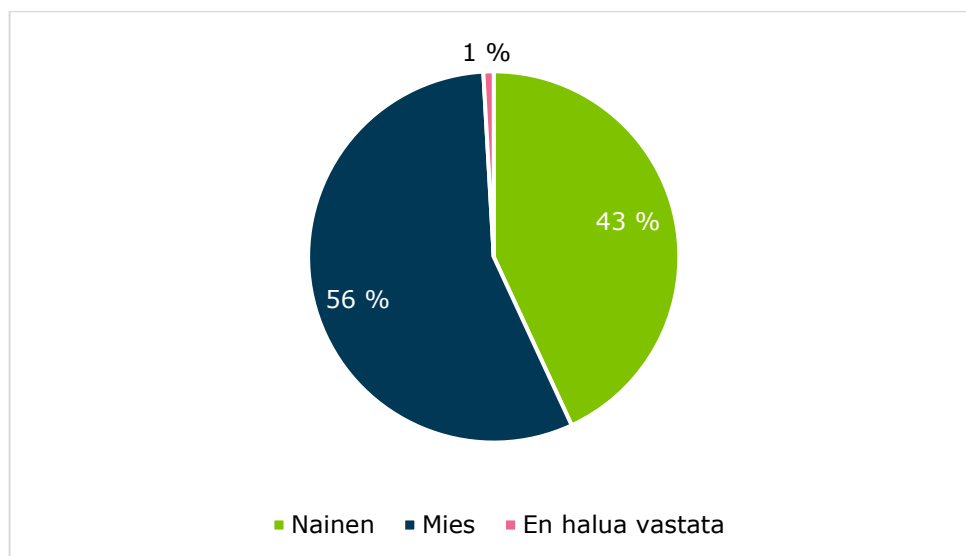
Kartta 2. Asuin- ja lomarakennukset hankealueen ympäristössä sekä YVA-ohjelmavaiheessa esitetyt hankevaihtoehdot VE1 ja VE2 (Sitowise Oy 21.8.2023).

3 Vastaajat

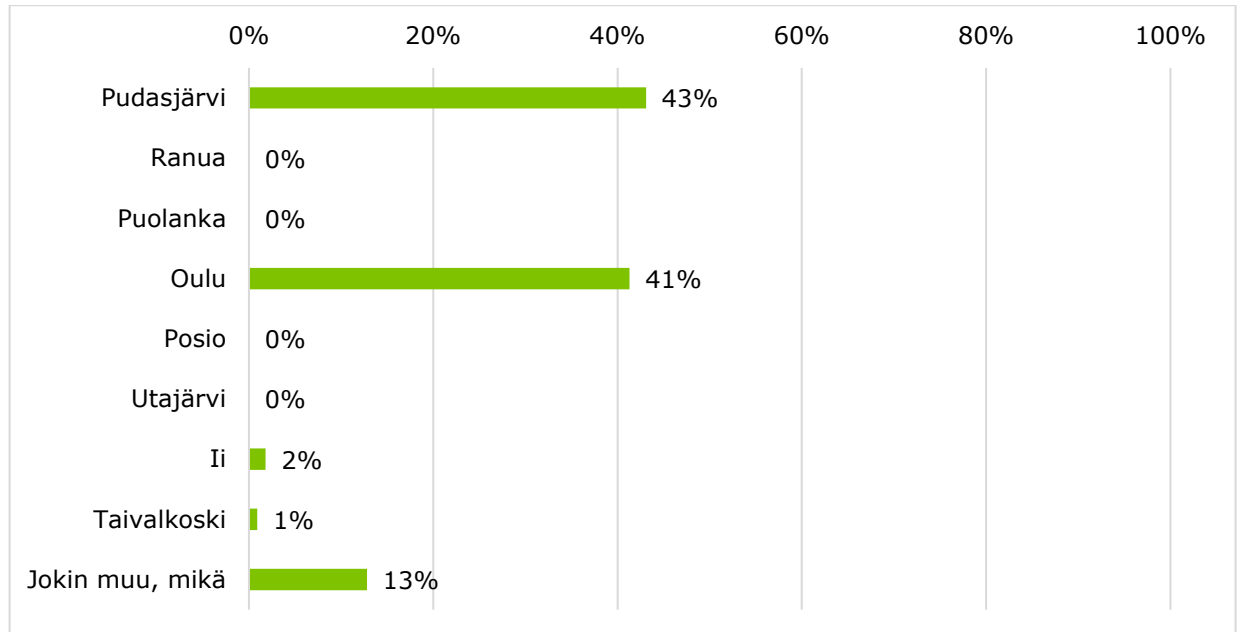
1. Ikä (N=109)

2. Sukupuoli (N=109)

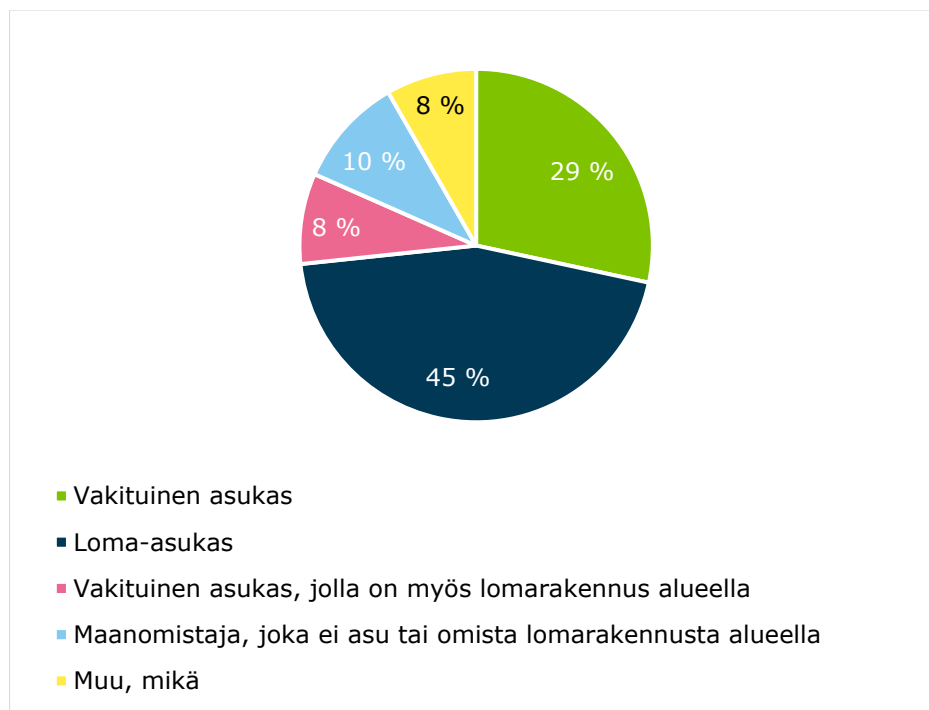
3. Vakituisen asuinpaikka (N=109)

Jokin muu, mikä?

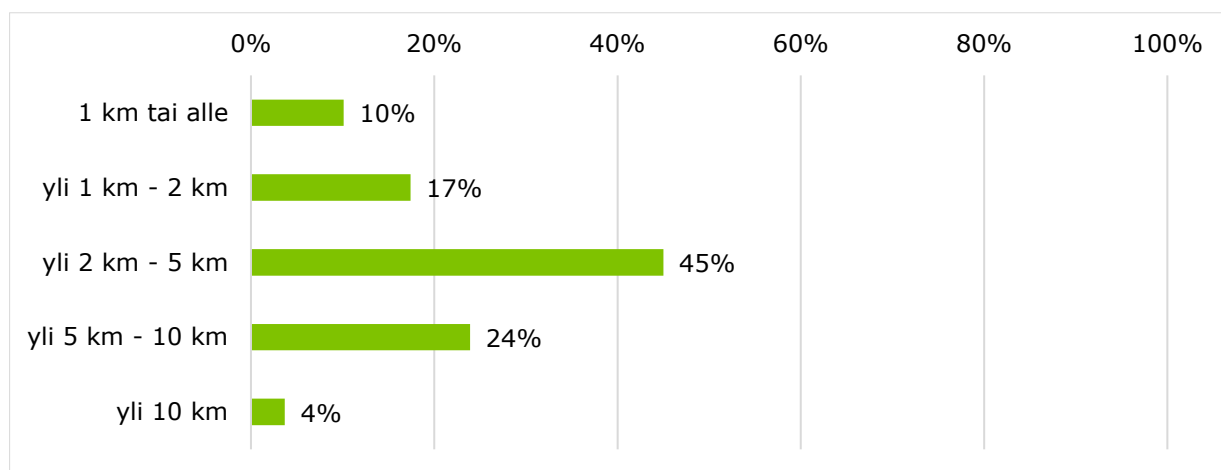
Helsinki, Kuusamo, Lappeenranta, Ylivieska, Raahen, Nokia, Kempele, Tornio, Ylikii-
minki, Kajaani, Tyrnävä, Espoo

4. Asumismuoto hankealuetta ympäröivällä alueella (Kartta 2) (N=109)

Muu mikä?

- Entinen asukas
- Maanomistaja joka omistaa lomarakennuksen alueella.
- Maan omistaja talo alueella
- Maanomistaja, omistaa asuinrakennuksen alueella
- Maanomistaja, joka ei asu tai omista lomarakennusta alueella, mutta omistaa osan talosta, joka sijaitsee hankealuetta ympäröivällä alueella
- Loma-asukas ja maanomistaja
- Maanomistaja + lomasukas
- Myös maanomistaja lähellä
- Maanomistaja ja lomarakennus alueella

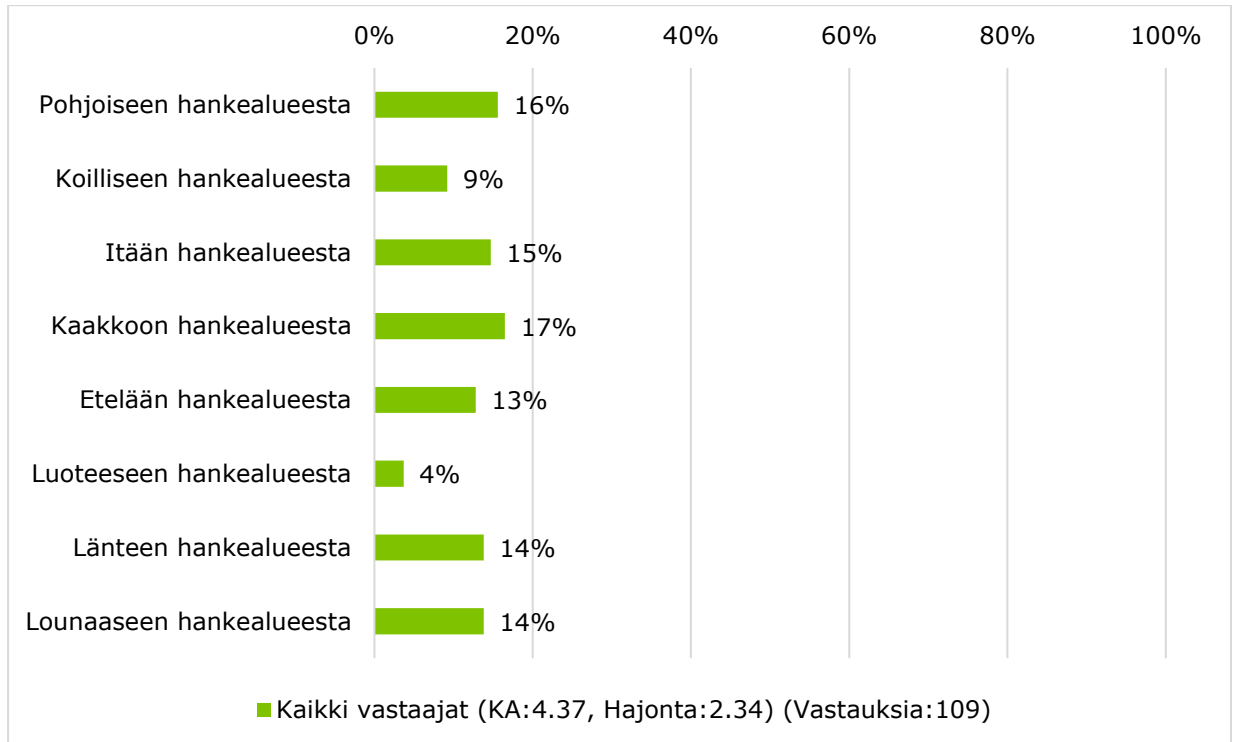
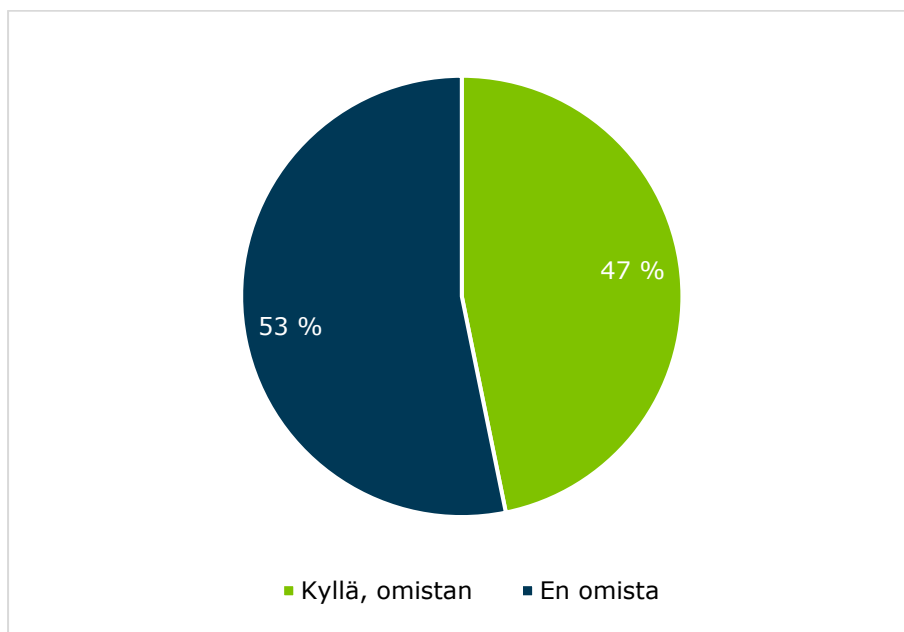
5. Asunnon, loma-asunnon tai omistaman maan etäisyys hankealueesta (N=109)**6. Kylän tai paikan nimi.**

Vastauksia saatiin eniten Hetekylästä (31), Taipoleenharjusta (14) ja Keinäsperästä (13).

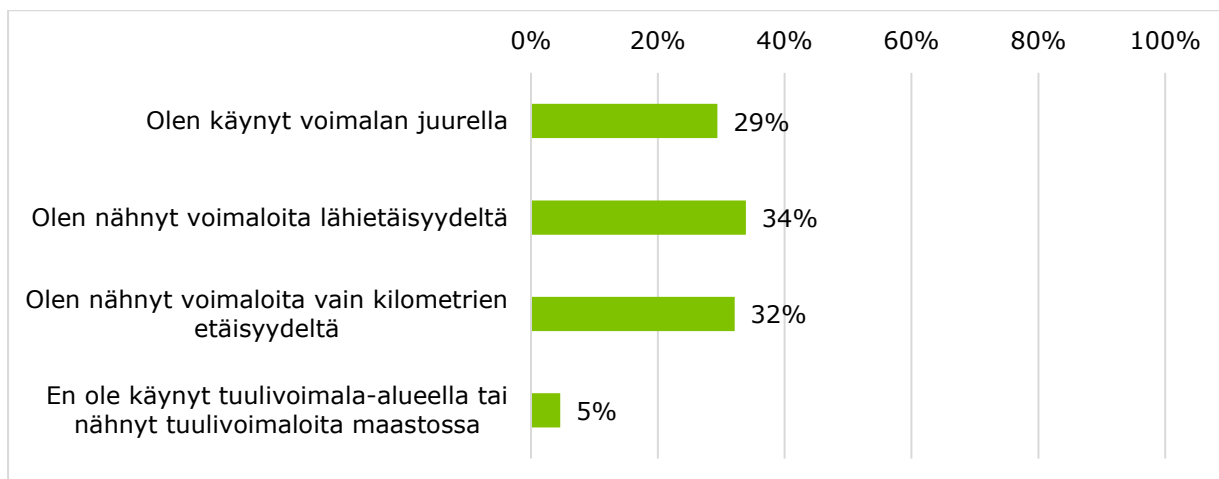
Vastauksia tuli myös Jaurakkajärvestä (8), Marikaisjärvestä (7), Määtäperästä (6), Marikaisesta (5), Pudasjärveltä (4), Kärjenperästä (3), Hetejärvestä (2), Sorvarinjärvestä (2) ja Valkiaislammeista (2).

Yksittäisiä vastauksia saatiin myös seuraavista paikoista: Ahvenlampi, Kipinä, Leppikoski, Mustalampi, Paavolanjärvi, Paavolankuiva, Rautionkuiva, Seula, Seulajärvi, Viinikoski ja Ylikiiminki.

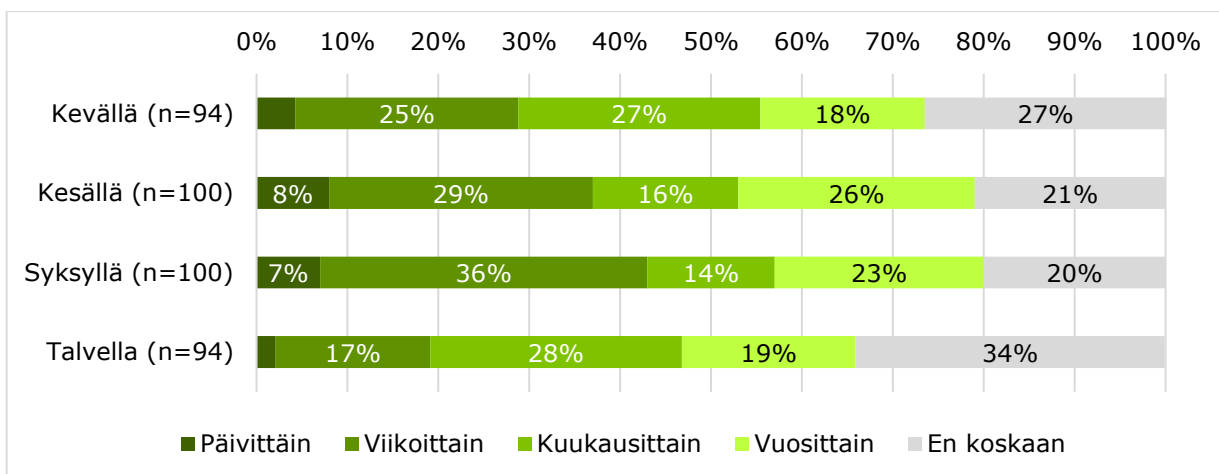
7. Asunnon, loma-asunnon tai omistaman maan sijainti ilmansuunnalla hankealueesta (N=109)**8. Omistatteko maata hankealueella (kartassa 2 mustalla rajattu alue)? (N=109)**

9. Oletteko joskus käynyt jonkun olemassa olevan tuulivoimahankkeen alueella tai oletteko nähnyt tuulivoimaloita lähietäisyydellä maastossa? (N=109)

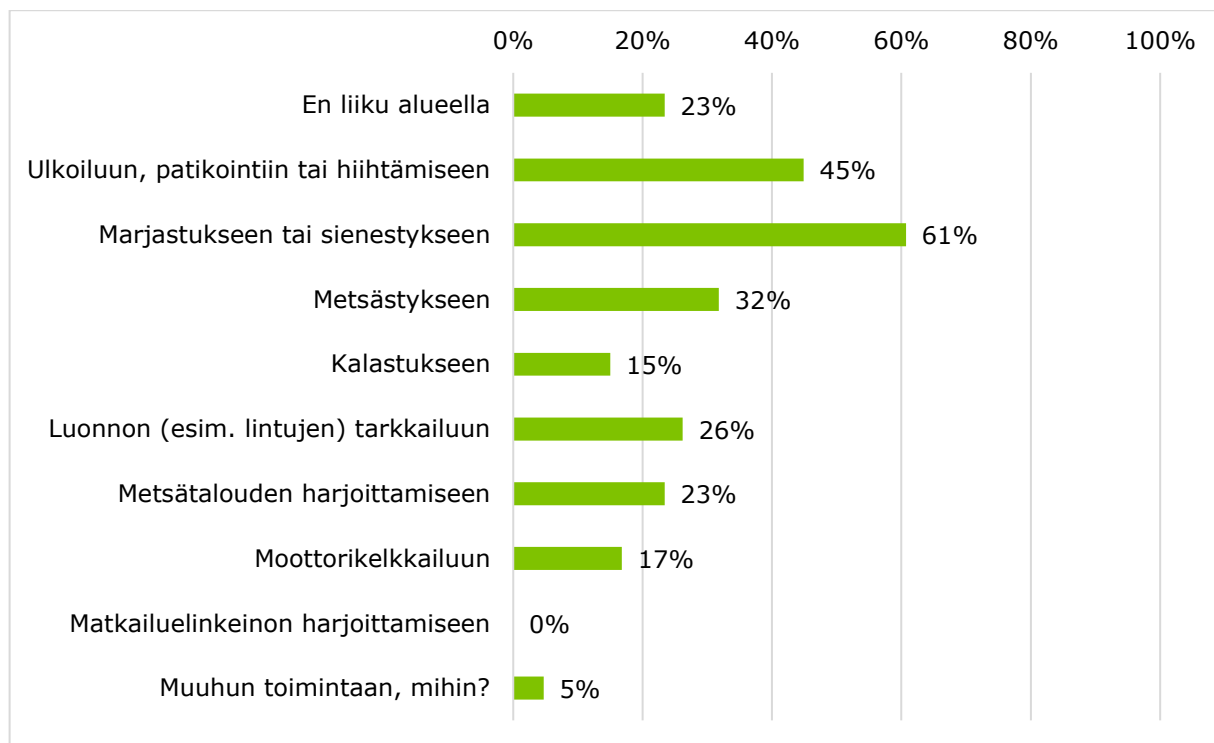

4 Hankealueen nykyinen käyttö

10. Hankealueen käyttö eri vuodenaikoina

11. Harrastukset ja muut käyttötarkoitukset hankealueella eri vuodenaikoina (N=107)

Muuhun toimintaan, mihin?

- Mökillä kulkiessa tie vie alueen liki
- Kotitalon polttopuu hankkimiseen (metsätalous)
- Kuljen ohi paikasta
- Ammatinharjoittamiseen (porotalous)
- Rauhoittumiseen ja rentoutumiseen luonnon rauhassa omalla mökillä.

12. Kuvailkaa halutessanne Aittovaaran tuulivoimahankkeen hankealuetta ja sen nykyistä käyttöä tai merkitystä elinympäristössänne.

- Hankealue sijaitsee keskellä nykyisiä metsästysmaitani, jossa harrastan pienriistan- sekä hirvenmetsästystä.
- Ei vaikuta mitenkään.
- Itse en ole alueella liikkunut enkä tule liikkumaan jatkossakaan eli ei vaikuta millään tavalla elinympäristööni.
- Liikun metsätilallani sorvarijärven länsipuolella sekä sorvarijärven pohjoisrannalla loma-asunnolla.
- Erityistä suomaastoa, sekä metsäsaarekkeitä. Erittäin hyvää luonnon monimuotoisuusaluetta, sekä riistalle hyvää erämaisuutta.

- Hirvijahdin aikana liikun pääasiassa hankealueen pohjoisosassa.
- Isojoutenlampi/Ahvenlampi/Jaurakaisjärven alueella
- Alueella en ole käynyt ja jos on joutomaata tiestä ym. voisi parantaa alueen käyttöä muutenkin.
- Ilta-aurinko paistaa hankealueen suunnalta
- Käymme eniten marjastamassa ja valokuvaamassa lintuja
- Aittovaaralla ja Vuormalla
- Luonnossa liikun. Mielestäni ei saisi rakentaa, koska siitä tulee meluhaittaa ja eikä ok taloudellinen. Talvella ei pyöritetä kovilla pakkasilla. Kesällä kauhea vinkuminen.
- Metsätalousalue, metsästys
- Taipaleenharju-Haaponiemi välinen alue pääsääntöisesti
- Harrastus on pääsääntöinen käyttötarkoitus
- Tuulivoimaloista tulee näkyvyys haittaa Hetekylän ympäristöön, eikä retkeily siellä tule enää tuntuman hyvältä. Hanke alueen luonto on arvokas asukkaille ja luonnon eläimille. Hetekyläläiset varsinkin Me nuoret olemme muuttaneet tänne arvokkaan luonnon takia, että saamme nauttia lähiluonnosta, jonka te yritätte nyt mieltä viedä.
- Määtänperä, Viinikoski
- En liiku alueella, omistan pienen palan metsää
- Metsäsaareke/ojitetut viljelysarot paketoitu. marjastus
- Nykyinen käyttö on minimaalista. merkitystä elinympäristöön ei ole hankealueen pohj. osassa
- Alaojan varrella
- Liikun pohjois, itä ja kaakkois alueella
- Osa Aittovaaran hankealueesta on Taipaleenharjun Eränkävijät ry:n metsästysalueilla, jonka aktiivijäsen olen. Hankealueella on merkittäviä marjastusalueita; liikun pohjois- ja itäalueen osissa.
- Vaikea vielä sanoa merkitystä ja vaikutusta. Lähinnä liikun Aittovaaran tietä ja Sorvarinjärven alueella.
- Aittovaaran tie
- Luonnonkaunis alue, jossa paljon eläimiä.
- Olen järkyttynyt, että tämä tulee näin lähelle mökkiäni ja on sanomattakin selvää, että se pilaa maiseman ja mökkeilyn toteutuessaan pelkästään näkymin ja melun vuoksi.
- Pääasialliset ulkoilu- ja virkistysreititni sijoittuvat hankealueelle lähimpänä pääkylää.
- Liikun alueen keskialueella pääasiassa.
- Hyviä marjastusmaita. Sääli että pilkkoutuu myllyjen tieltä.

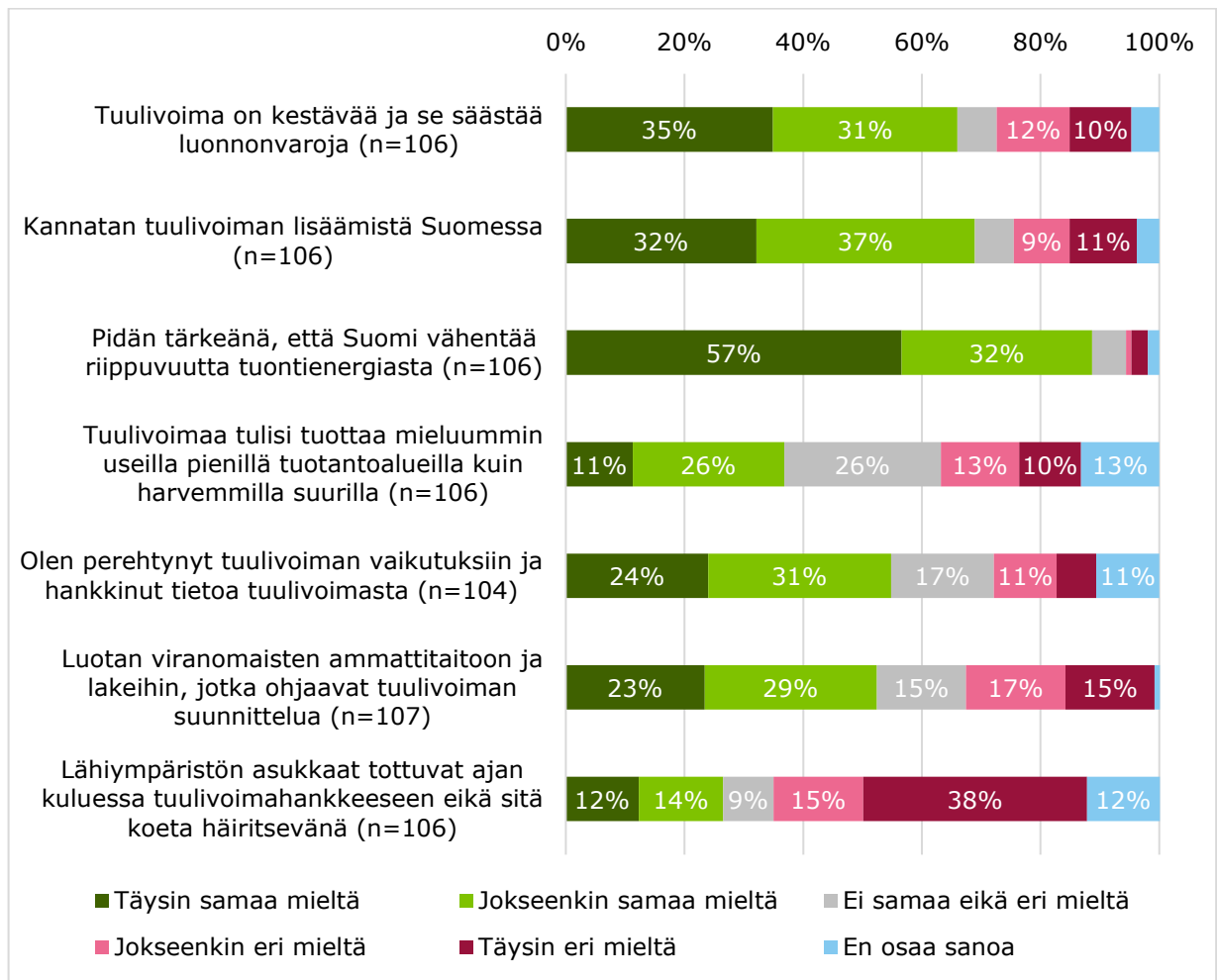
- Minä ja perheeni liikumme luonnossa ja seuraamme eläinten ja lintujen asutusalueita. Tulemme nauttimaan mökillämme luonnon rauhasta. Liikumme etelä - ja kaakkoisosissa. Marjastamme ja kalastamme myös alueella.
- Tuulivoimahanke sijoittuu kaikista huonompaan paikkaan Hetekylässä, 1600- luvulta alkaen rakennettuun vanhanasutuksen keskelle. Taloryhmät ovat Hetekyläntien varressa, ihmiset sairastuvat henkisesti ja ruumiillisesti. Tämä on Hetekylän tuho. Liikumme pääasiallisesti omistamillamme mailla. Käymme joka syksy kyläläisten kanssa poimimassa isoja karpaloita Isovuorman kuivatusjärveltä.
- Metsästysaluetta
- Liikun pääsääntöisesti etelä ja itäosissa aluetta.
- Liikun keskiosassa hankealuetta. Hankkeen alku lähti minun mielestäni aivan niin kuin koski osuuksien osto Kemijoesta. Meitä maanomistajia ei tiedotettu kuin suurempia maanomistajia. Niiltä saatiin nimet paperiin. Meillähän ei ole muuta mahdollisuutta kun kirjoittaa nimi paperiin jos saataisiin jonkunlaisia korvauksia.
- Alue erittäin merkityksellinen asumisen, vapaa-ajan vieton ja viihtyvyyden osalta. Taloudemme porotaloudelle / elinkeinolle alue on myös erittäin tärkeä osin korvaamaton, johtuen alueen läheisyydestä vasoma, kesä ja syyslaidunalueena jokavuotisesti. Talvitarha sijaitsee myös tilalla, eli vaikutus on vuodenkierron ympäriinsä.
- Ensinnäkin törkeää toimintaa, kun ei lähetetty team-kutsua Hetekylän paikalliskokoukseen pyynnöstäni huolimatta. Vastattiin pyyntöni, että kutsu tulee lähempänä kokousta, muttei koskaan tullut. Annettu sitowiseen palautetta ja sieltä vain harmiteltiin ja todettiin, että kutsu lähetetty, jota ei ikinä ollut missään. Maisema muuttuu todella radikaalisti, tuulimyllyt näkyvät tonttillemme, luonnon monimuotoisuus katoaa, linnut kärsivät ja mikä vaikutus äänellä/ ilmankierrolla onkaan, voi vain arvailla. Elämisen rauha katoaa.
- Hankealue menee omistamme alueen vierestä eli viereinen alue/tontti. Alue on merkittävä ja liikumme hankkeeseen nähden lounaan osassa. Marjastamme lounassa, luoteessa ja pohjoisessa.
- Liikkuminen läntisellä ja eteläisellä osalla aluetta. Tulee haittaamaan metsästystä.
- Metsästys tulee kärsimään jonkun verran! Liikun läntisellä ja eteläisellä osalla aluetta!
- Liikun alueella olemassa olevien teiden kautta. Hankealueen käyttö on lähinnä metsätalous, marjastus ja sienestys.

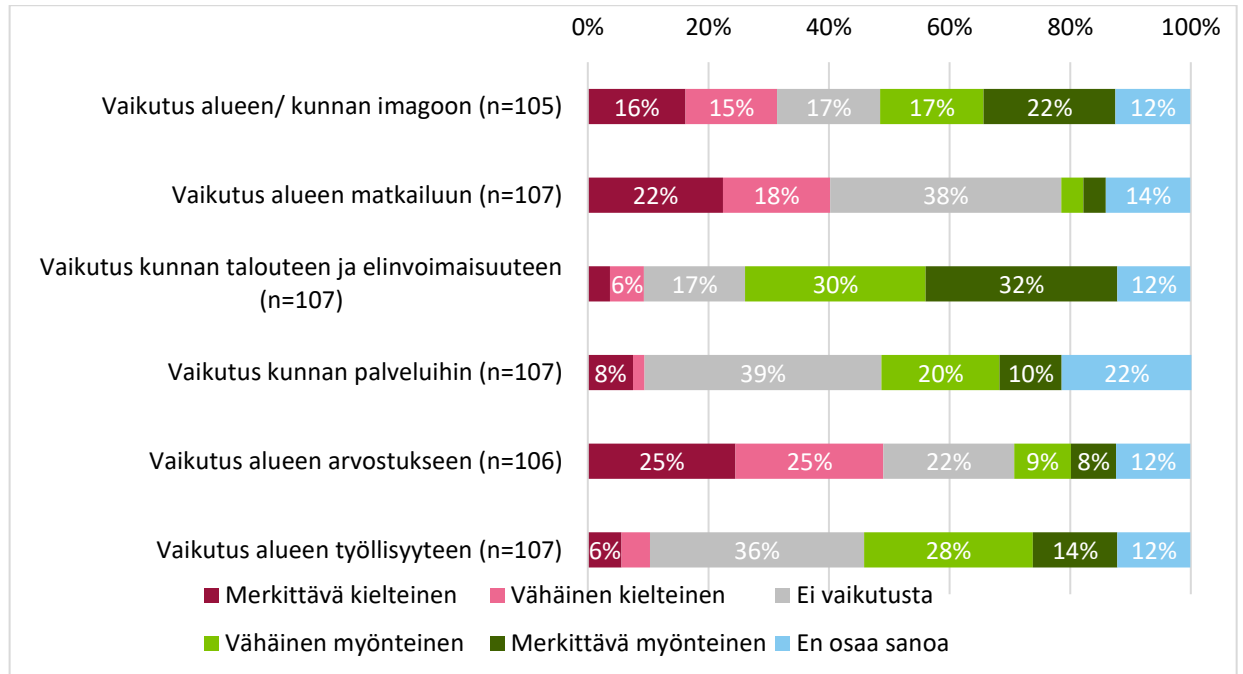
- Meillä on loma-asunto hankealueen välittömässä läheisyydessä. Tuonne mennään nauttimaan luonnonrauhasta ja maisemista, liikkumaan luonnossa, metsästämään, kalastamaan ja marjastamaan. Alue on erämainen ja tulee sellaisena myös pysyä!

5 Arviot Aittovaaran tuulivoimahankkeen vaikutuksista

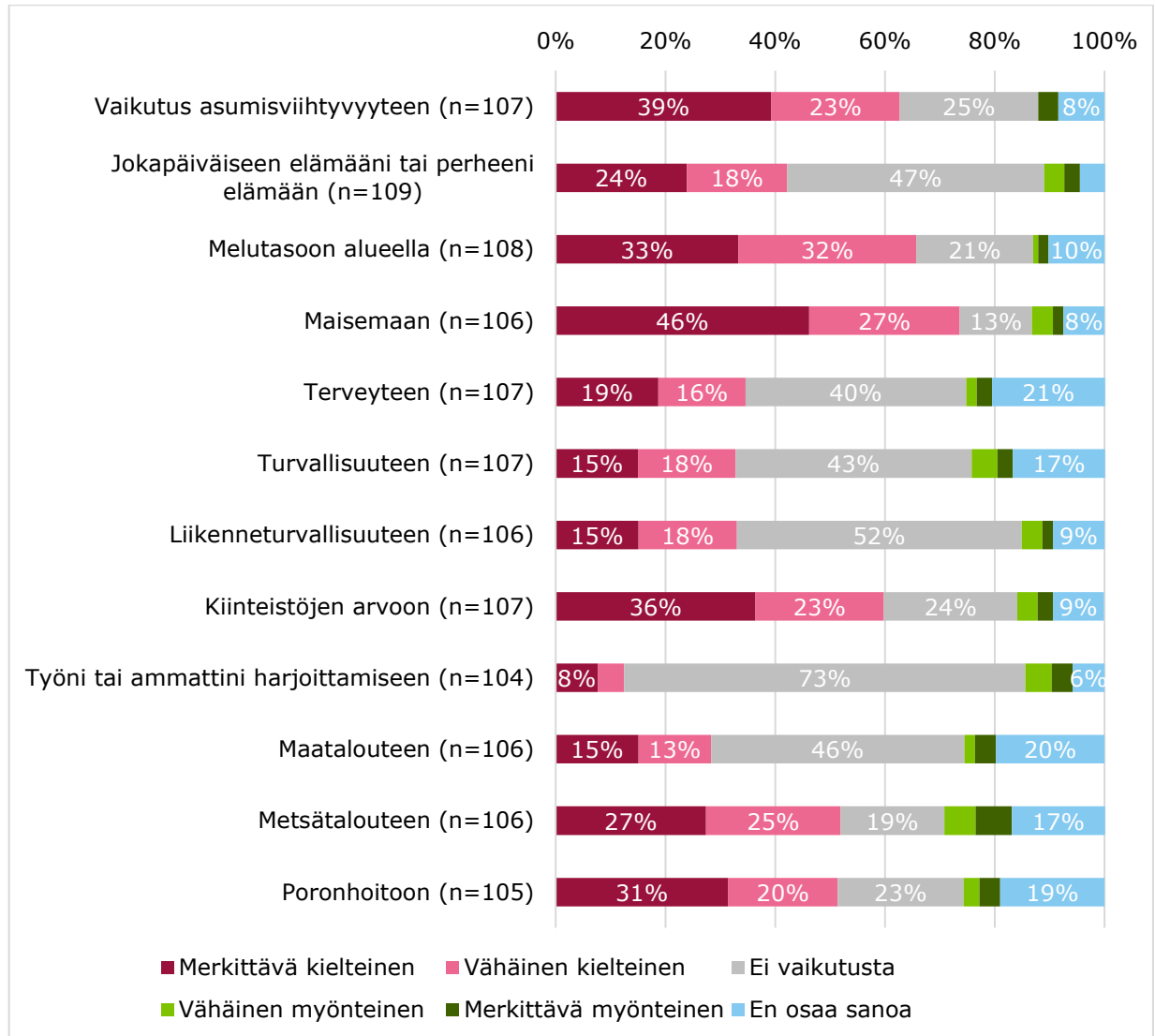
13. Mitä mieltä olette tuulivoimasta yleisesti? Valitkaa seuraavista väittämistä parhaiten mielipidettänne kuvaava vaihtoehto

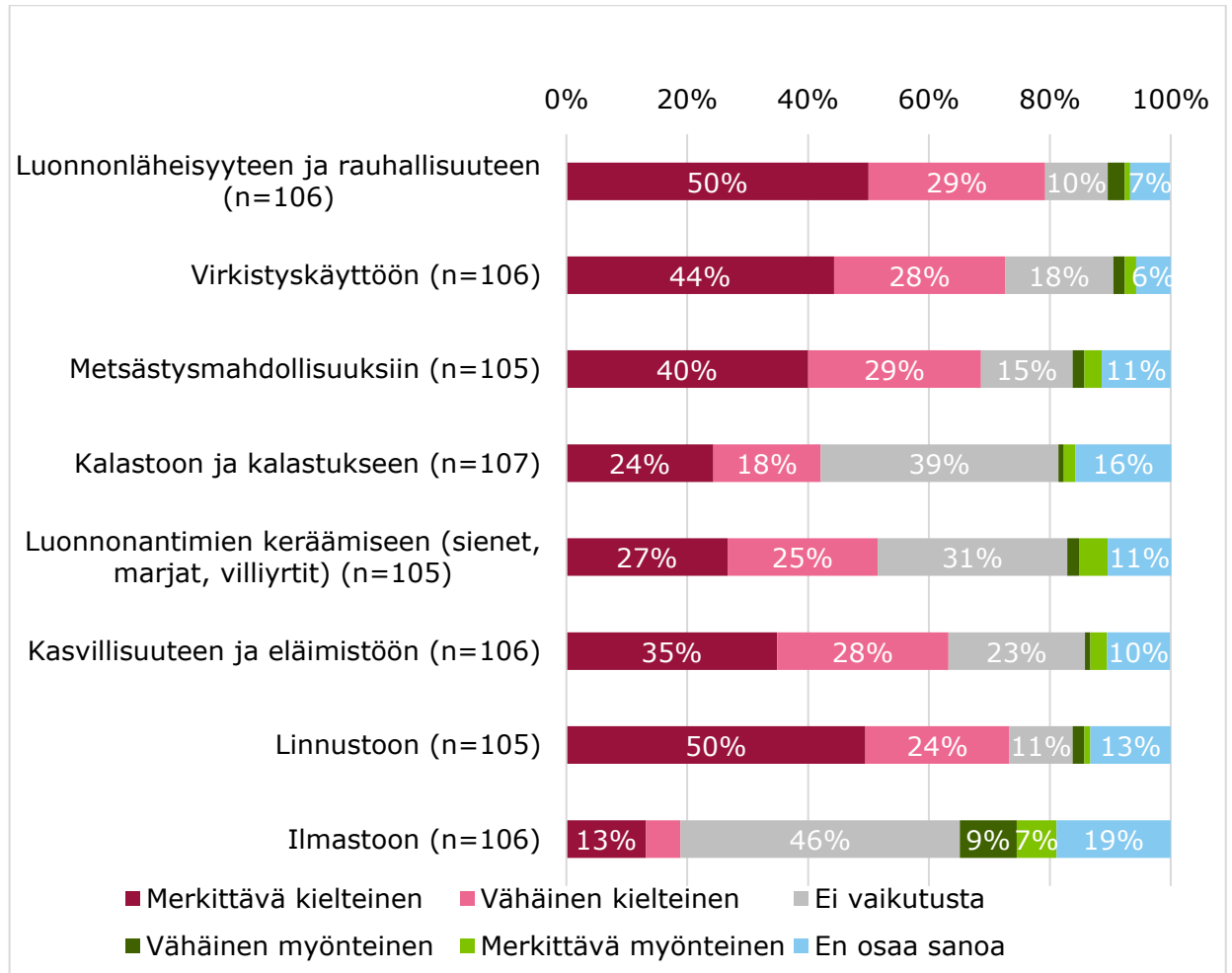
14. Miten arvioitte Aittovaaran tuulivoimahankkeen vaikutuksia kuntata-solla?

15. Miten arvioitte suunniteltavan hankkeen vaikuttavan asumisviihtyvyyteen ja elinoloihin sekä elinkeinoihin alueella?

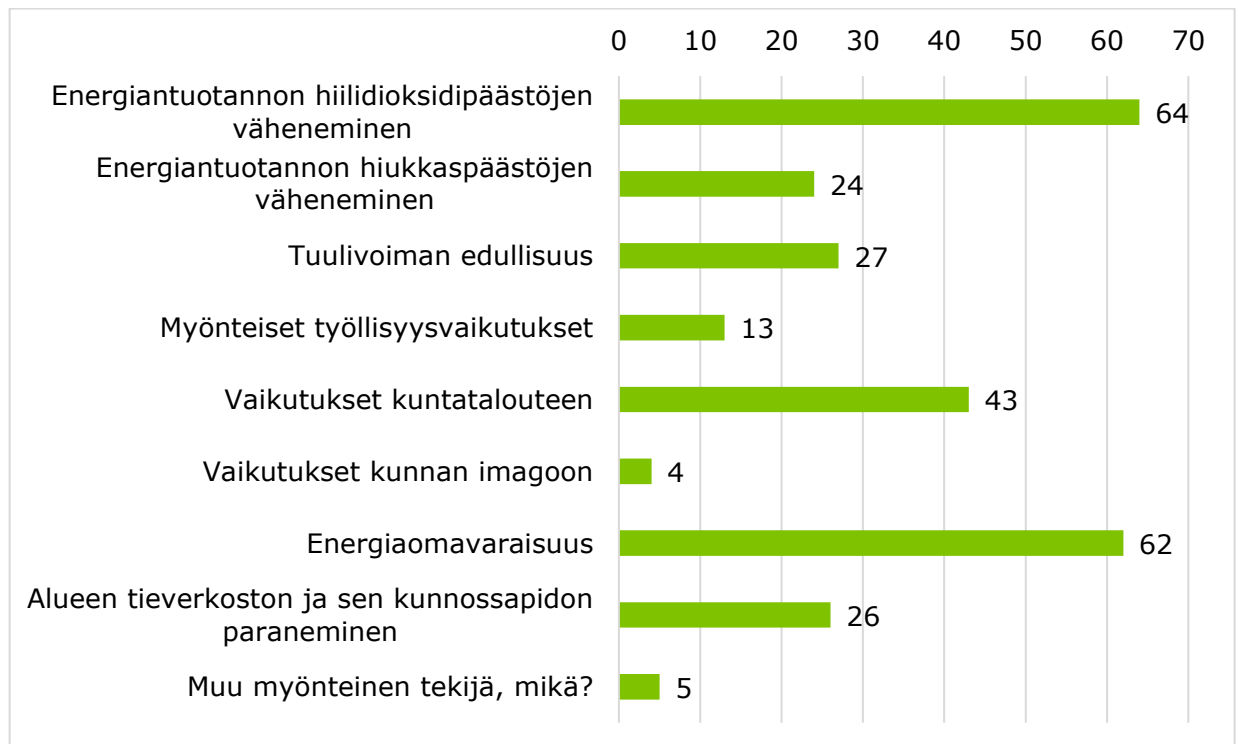

16. Miten arvioitte suunniteltavan hankkeen vaikuttavan virkistyskäyttöön ja luontoon alueella?

6 Merkittävimmät myönteiset ja kielteiset vaikutukset

17. Mitkä ovat mielestänne suunniteltavan hankkeen merkittävimmät myönteiset puolet? (Valintojen lukumäärä)

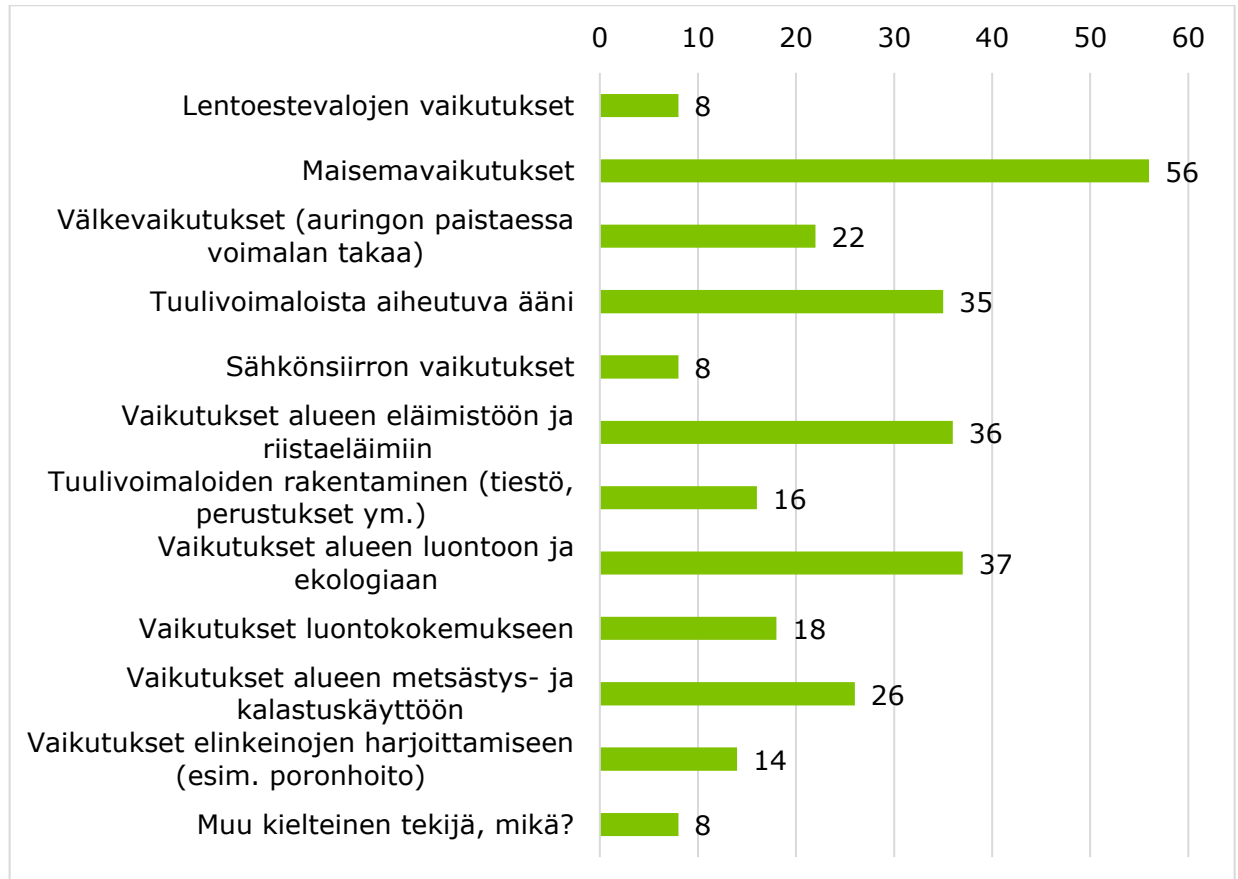

Muu myönteinen tekijä, mikä?

- Ei ole myönteisiä puolia
- Myönteisiä tekijöitä ei kerta kaikkiaan ole.
- Ei myönteisiä tekijöitä
- Ei myönteisiä puolia.
- Ei mitään myönteistä

18. Mitä ovat mielestänne suunniteltavan hankkeen merkittävimmät kielteiset vaikutukset? (Valintojen lukumäärä)

Muu kielteinen tekijä, mikä?

- Vaikutukset lintujen elinympäristöön
- Televisio näkyminen antenni häiriintyykö? Tuleeko ongelmia näkyvyydessä? Mihin yhteyttä jos ongelmaa.
- Rakennetaan alueille joissa infran rakentaminen (tiet, betoni, myllymateriaalit) aiheuttavat enemmän yhteisiä haittavaikutuksia, kuin "päästötön vihreä" sähkö, joka todellisuudessa on kaukana vihreästä.
- Ei tiedä vielä tulevaisuutta
- Linnuille aiheutuu vaaraa (joutsenet, kurjet, ym)
- Ei kielteistä
- Kielteiset luonto-, melu-, välke-, valo-, ja maisemahaittavaikutukset, sekä rakennusajan haitat ympäröivään alueeseen ovat ennalta-arvaamattomia.
- Kaikki on kielteistä tuulivoimalasta asutuksen keskelle

19. Perustelkaa, tarkentakaa tai kommentoikaa halutessanne vastauksiinne edellisiin kysymyksiin.

- Hankealueen virkistysarvo tippuu tuulivoimaloiden rakentamisen myötä käytännössä olemattomiin tiestön rakentamisen ja hakkuiden jälkeen. Tuulivoimaloiden rakentamisen aikana alueen eläimistö häviää alueelta ja tulee tuskin palautumaan samalle tasolle kuin ennen tuulivoimaa.
- Luontoa tuhotaan voimaloiden alta. Eläimet ja kasvillisuus joutuvat väistämään niiden alta. Eläimet joutuvat etsimään uudet reviirit jne. Voimaloista koituu eittämättä ongelmia ympäristöön ja ekosysteemiin. Voimalat olisi voitu perustaa jo hajoitetuille alueille, kaupunkien läheisyyteen esimerkiksi.
- Kielteisiä asioita on listallani paljon enemmänkin, mutta nämä kolme nyt eniten itseä huolestaa ja raivostuttaa. Mitä lähempänä aluetta vakituinen asunto/loma-asunto on, sitä moninkertaisemmin valo- ja välkevaikutukset huolestaa. Eli murehdin myös muiden kuntalaisten/loma-asunnon omistajien puolesta. Myös alueen linnuston sekä muuttolintujen kannan pieneminen huolestuttaa erittäin paljon.
- Televisio lähetys ongelmaa miten se ratkaistaan? Jos tähän ei löydy ratkaisua vastustamme hanketta.
- Meri on oivaa aluetta tuulipuistoille, siellä ei ole mökkejä eikä asutusta lähetyvillä ja merellä on tilaa myllyille.
- Infraäänet
- Hankkeen kustannukset nyt ja myöhemmin ja nämä vaikutukset sähkön hintaan.
- Eläimistö ja ihmiset karttavat alueelta. Melunvaikutuksia ei ole riittävästi otettu huomioon. Sähköverkon kapasiteetti riittää kun nykyiset laitokset saadaan ajeltua ylös. Aurinkoenergia on järkevämpi vaihtoehto, vuoraa sillä maisemansa
- Mökkimaiseman pilaaja, iltataivaan katselun tärvely. Luontomatkailijan, erästerijan haittaa.
- Tarvitsen lisätietoa siihen miten tuulimyllyt vaikuttavat tontillani, näkymä, äänet, vaara suurille linnuille.
Alueella on kesäaikaan linnuilla vilkasta toimintaa.
- Suunnitellut tuulivoimalat laskevat mökin arvoa. Maisemahaitta on huomattava. Kukaan ei halua noita tötteröitä näkyvän mökin kuusilta. Miten mökin arvoa korvataan?
- En ole perehtynyt aiheeseen, joten en voi ottaa kantaa. Yhden vastustajan mielipidekirjoituksen olen lukenut, mutta en ole samoilla linjoilla.
- Tiivistettynä kieltäisin tuulivoimala hankkeen kokonaan. Ympäristön melua, maiseman, eläinten, luonnon ja tulevaisuuden uusituvan metsän

takia. Koska metsä uusiutuu hitaasti ja ympärillä on lähellä myös turveperäistä maata. Turvetuotanto haitta.

- Tuulivoimalat aiheuttavat maisemaan todella suuren ruman vaikutuksen. Alueella kotkan reviiä ja muuta eläimistöä sekä riistaeläimiä jotka tulevat kärsimään alueen muutoksista. Pudasjärven luonto on arvokas eikä kaipaa tuulivoimaloita pilamaan kaunista luontoamme. Metsästys ja poronhoito kärsii tuulivoimaloista.
- Onhan niitä parempia, esimerkiksi vesivoima
- Suuret yhtenäiset metsäalueet pirstoutuvat voimaloiden ja niiden takia rakennettavien teiden vuoksi. Maisemahaittaa tulee erityisesti vakituiselle asutukselle ja vapaa-ajan asunnoissa asuville.
- Tuulivoimala vaatii voimala-alueen lisäksi valtaisan alueen sähkölinjoja varten. Nämä alueet häiritsevät luonnon tasapainoa, rakentamista ja elinkeinojen harjoittamista. Koko seutukunta muuttuu aikaisemmasta luontoympäristöstä tuulivoimalan ja siirtolinjojen valtaamaksi tuotantoympäristöksi. Paikalliset asukkaat kärsivät haitat, kun taas sähkö siirretään muualla käytettäväksi.
- Mietin, onko nämä suuret näkyvät tuulivoimalat ajatuksissani negatiivisia elinympäristöni muuttajina vuosien myötä yhtä voimakkaita kuin tällä hetkellä...Voihan se olla, etten hakeudu tuulivoimalan läheisyyteen viettämään ulkoiluhetkeä. Virkistysalueena Aittovaaran luonto lakkaa olemasta!
- Muiden tuulivoimaloiden alueella tuntemani asukkaat (kokemusasiantuntijat) eivät ole kokeneet paljonkaan merkittäviä haittoja tuulimyllyistä. Ehkä vähän sitä välkettä, mutta siihenkin kuulemma tottuu.
- On tutkittua tietoa, että ihmiset reagoivat tuulivoimalasta lähtevään huuminaan jopa 15 km säteellä tuulivoimalasta, vaikka eivät ääntä kuulisi-kaan. Tämä vaikuttaa tutkitusti myös eläimiin: linnustoon, kaloihin yms. Alueen lähellä on merkittäviä soiden Natura-alueita, joihin varmasti tiestön, sähkölinjojen veto ja itse puiston rakentaminen sekä olemassaolo vaikuttavat.
- Eläimet tottuvat ja palaavat alueelle.
- Vaikutukset maisemaan katastrofaaliset! Äänisaaste ja vaikutus alueen eläimiin infernaalinen!
- Tuulivoimalan tulolla on merkittävä kielteinen vaikutus omaan mökkeilyyn alueella. Olen järkyttynyt, mikäli tämä hanke toteutuu. Koen, että erittäin rakas mökkini ja arvokas rakas mökkipaikka on menetetty ja arvoton tämän jälkeen. Tuulivoimala pilaa järvimaiseman ja melun vuoksi mökkeilystä haettu kokemus ei enää toteudu. Arvo laskee huomattavasti, mikä on todella väärin. Olen panostanut mökkiin ja mökkipaikkaan valtavasti, joten luonnollisesti olen hyvin järkyttynyt tästä.

- Kielteiset luonto-, melu-, välke-, valo-, ja maisemahaittavaikutukset, sekä rakennusajan haitat ympäröivään alueeseen ovat ennalta-arvaattomia. Asumisviihtyvyyden menetys on selvää kaikkien näiden asioiden yhteisvaikutuksena ja kylän veto- ja pitovoima katoaa. Kysymyksen 18. haittavaikutuksista ei voi valita vain kolmea, sillä on selvää, että kaikki nämä haittavaikutukset ovat merkittäviä sekä alueella että sitä ympäröivillä alueilla. Tuulivoima-alueen vaikutus kyläläisten sosiaaliseen viihtyvyyteen on kestävä.

Alueella asuvat eivät kaipaa rakennettua harrastusympäristöä. Tärkeimmät virkistysalueet ovat puhtas ja luonnontilainen luonto. Perinnemaisemien menetys 1500-luvulta saakka asutetussa kylässä on valtavan suuri haitta. Hiljaisuus, pimeys ja luonnonmaisemat ovat sekä maalla vakituisesti asuville että luontomatkailuelinkeinoille elinehto. Kiinteistöjen arvon lasku on merkittävä haittavaikutus. Vesistöjen ja pohjavesien likaantuminen huolettaa. Luontohaitat ovat merkittävät sekä kasveille että eläimistöille. Rakennusajan melu-, pöly- ja liikennehaitta on myös merkittävä. Se vaikuttaa negatiivisesti kylän asumisviihtyvyyteen vuosien ajan, aiheuttaen myös vaaratilanteita sekä ihmisille että luonnolle. Esim. pohjavesialueiden saastumisvaara. Sähkösiihtolinjat aiheuttavat muutamille maanomistajille kohtuutonta haittaa. Haittavaikutukset poroelinkeinolle ovat kohtuuttomia. Yhden elinkeinon toimintaedellytyksiä ei saisi pilata. Toisten tuulivoima-alueiden rakentaminen lähialueille asettaa kylän tilanteeseen, jossa se saattaa joutua tuulivoimaloiden saartamaksi useilta eri puolilta.
- Alue tuhoutuu täysin: ei marjoja, linnut häviävät tai kuolevat propelleihin, tiestön ja perustusten rakentaminen tuhoaa ja saastuttaa alueen, myös vesistön. Työllistymisvaikutus on olematon pitkällä aikavälillä. Iso maisemallinen haitta. Energiantuotanto on olematonta. Ei edistä paikallisten asukkaiden hyvinvointia. Mun arvo laskee.
- Esim. muuttolintujen reitit kulkevat siitä. Luonnonrauha särkyy. Välkkeet haittaavat migreenipohjaista päänsärkyä.
- 1. Lentoestevalojen vaikutukset: Ihmiset kärsivät, rauhallinen kyläyhteisö tuhoaan.

2. Maisemavaikutukset: Tämä on musta siirtymä, luonto tuhoaan maan alta ja maan päältä kaikki elollinen.

3.-4. Välkevaikutukset: Ei ole mukava katsella ikkunasta välkevaloja, eikä kuunnella voimaloista tulevaa ääntä, lisäksi niillä on huomattavia haittoja ihmisten terveyteen.

5. Sähkönsiirron vaikutukset: Sähkönsiirtolinjat pilkkovat yksityisten maanomistajien maat.
6. Vaikutukset alueen elimistöön ja riistaeläimiin: Alueen monipuolinen eläimistö, sekä riista muuttavat muualle. Hirvet, kauriit, jänikset, ketut, sudet, ahmat, kotkat, joutsenet, ym. köyhdyttävät luontoamme.
7. Tuulivoimaloiden rakentaminen: Tiestö ja perustusten teko 3050 ha alueella 300m korkeille myllyille Hetekylän keskellä aiheuttaa paljon vahinkoa, sekä särkee ainoan maantiemme, jossa on paljon asiointiliikennettä Kurenalle kauppaan, sekä puutavararekkaaliikennettä.
8. Vaikutukset alueen luontoon ja ekologiaan: Alueen luonto menetetään tuulivoimalan alueelta, sekä lähiympäristöstä.
9. Vaikutukset luontokokemukseen: Ei voi enää kotipihalla nauttia lintujen lauluista, eikä joutsenten äänistä läheiseltä Jurvasen lammilta. Joutsen on paikkauskollinen, ei tule myllyjen lähelle.
10. Vaikutukset alueen metsästys - ja kalastuskäyttöön: Metsästys loppuu, pahinta on menetetyt hirvien lihat. Tällä alueella on hirven metsästysporukoita (mainittu neljä). Jokainen porukka saa hirvenlihaa ainakin 200 kg. Eli 800 kg yhteensä, kuka tämän menetyksen korvaa joka vuosi? Tuulialfako? Siitä ei vielä ole selvyyttä, vaikka on tiedotettu asiasta. Liha on terveellistä ruokaa suurille lapsiperheille, kuten muillekin. Kalastus vähenee, kun Isovuorman kuivatusjärveä kaivetaan, niin sieltä nousee lietettä, joka valuu kaivettua ojaa myöten Heteojaan ja Jurvasenlampiin, sieltä Alaojaa myöten Nuorittajokeen ja se laskee suojeltuun Kiminkijokeen Ylikiimingissä. Juurikantien varressa on myös hirviporukoita (mainittu kolme seuraa). Viinikoskella on hirviporukat (mainittu neljä).
11. Vaikutukset elinkeinojen harjoittamiseen: Monet elinkeinot vaikeutuvat: Metsien hoito, puun myynti ja korjuu. Kolme myllyä eteläpuolella ovat liian lähellä asutustamme ja maitamme, jolloin menetämme rakennusoikeuden alueisiimme. Onko tämä oikein? Mikä oikeus on Tuulialfalla vallata yksityisten maat? Poroelinkeino on myös vaarassa loppua. Täällä on harjoitettu poronhoitoa ainakin 1600-luvulta lähtien ja nytkö tuuliyhtiöt voivat sen lopettaa ja poronhoitajat joutuvat työttömyyskortistoon? Kyllä tämä ulkomaisten yhtiöiden rahanahneus täytyy lopettaa. Täällä ei ole kylillä työpaikkoja tarjolla ja yrittäjät pannaan ahtaalle.
12. Muu kielteinen tekijä, mikä? Ei ole hyvää sanottavaa. Perheet riitelevät, kun lapsenlapset eivät hyväksy maiden vuokrausta 40 vuodeksi ja kuka purkaa myllyt, kun aika muuttuu ja tulee muut paremmat sähkön tuottamisen keinot. Lisäksi kylissä tulee eriarvoisuutta kun toiset saavat rahaa ja toiset kärsivät haitat. Sitä ei voi ymmärtää, kun ihmisille lähetettiin lomakkeet vuokrasopimuksista, ennen kuin kenelläkään oli tietoa asiasta. Osa luuli asian olevan päätetty ja pani nimensä paperiin ja jälkeensä on kaduttanut.

YVA arvioinnissa on selvitetty pohjavesialueet Aittovaara - Laattaikossa ym. Lisäksi on Taipaleenharjun kulttuuriympäristö vanhoine tulimyllyineen, sekä rakennettu kulttuuriympäristö Oinas-Rautiokuiva, Paavola-Heikkilänkuiva ja Jurvasenkuiva. Alueen muinaismuistopaikka on rautakautinen löytöpaikka Haaponiemi (kohdennus 615040028). Alueella on tervahautoja.

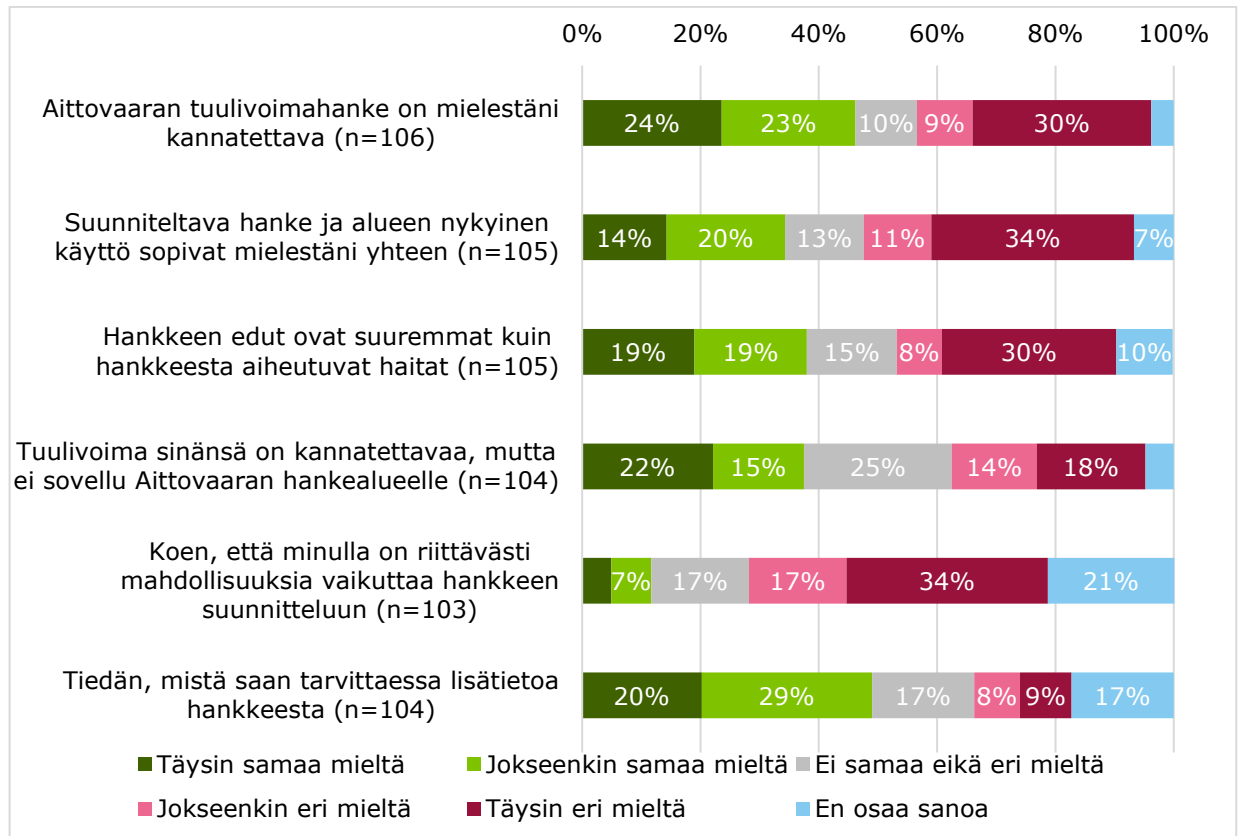
21. Tuulivoimaloiden sijoittelu alueella: Lian paljon ja lian lähelle asutusta, tornit näkyvät kaupungin keskustaan asti. Päättäjät olivat esteellisiä. Hylätkää tämä hanke. Lapsenlapset ja luonto kiittää.

- - Luonto alueella pilalla usean sukupuolen ajalle.
- - Metsästys loppuu käytännössä kokonaan.
- - Tiestö vie suuren osan kovanmaan alueista.
- - Alueella on kyläläisten kesken vapaa metsästysoikeus, joka hankkeen toteutuessa kärsii.
- Edellä kuvatut "kielteiset vaikutukset" toteutuvat jossain määrin kaikki. Tärkeysjärjestystä kaikilta osin mahdoton arvioida tässä vaiheessa. Lisäksi jo nyt ilmennyt vaikutusalueen kyläläisten epäsopu, johtuen siitä onko hyötyjä vai kärsijä tuulivoimaloiden suhteen.
- Vastattu jo aiemmin.
- Alueella elää monimuotoinen eläimistö, joten sen valot, äänet tulisivat vaikuttamaan eläimistöä enemmän myös alueen ihmisiin. Ei tuulivoimaloita asutusten lähelle.
- Myönteistä on päästötön energia ja kiinteistöverotulot kunnalle. Kielteistä maisemahaitta, mahdolliset meluongelmat ja lintujen kuolemat roottorien siipiin
- Olemme puolisoni kanssa käyneet metsästävässä tuulivoimaloiden läheisyydessä ja riistaeläimet ovat merkittävästi vähentyneet. Melu on voimakas voimaloiden lähellä.
- Kaikki kohdan 18 kielteiset vaikutukset ovat yhtä merkittäviä. En näe hankkeessa mitään myönteistä! Hanke tule pilaamaan sekä Taipaleenharjun, Hetekylän ja monien muiden lähialueen kylien maisemaa, ihmisten asuin ympäristön. Tämän lisäksi alueen luonto, suot, metsät ja vesistöt sekä pohjavedet pilattaisiin rakentamisen yhteydessä. Tuulivoimalat eivät kuulu tälle alueelle!

7 Yleisnäkemykset hankkeesta

20. Valitkaa mielipidettänne parhaiten kuvaava vaihtoehto seuraavista väittämistä

21. Haluatteko kommentoida tuulivoimaloiden sijoittelua alueilla?

- Huono sijoituspaikka kaikille
- No johonkihan ne vispilät pitää pystyttää. Ainoa paikka, missä ne näkisin on oikeasti erämaa. Parin kilometrin etäisyys kiinteistöistä ei mielestäni ole millään lailla inhimillinen.
- Mielestäni hanketta ei olisi syytä toteuttaa tälle alueelle, vaan ottakaa myllytarpeet lavalle ja sijoittakaa ne merelle tuottamaan sähköä 20 vuodeksi kunnes ne ovat käyttöikänsä lopussa ongelmajätettä ja tämäkin hankkeen läpiviemä yritys on ajettu konkurssiin. Vastuusta siis vapaa.
- Liian lähellä asutusta. Liian suuret/korkeat myllyt. Liikaa myllyjä.
- Tiivistä pienelle alueelle
- Hetekylän alueella on taloja, jotka jäävät juuri puoliväliin kahden tuulivoimahankeeseen takia. Alle viiden kilometrin päässä on suunnitteilla kahdelle suunnalle isot myllyalueet. Tämä on kohtuutonta alueella asuville ja

lomaileville (Aittavaara ja Tynnyrikorpi). Jos näitä on pakko rakentaa, niin yhteysvaikutukset pitää ottaa huomioon eikä tehdä arviointeja vain yhden voima-alueen vaikutuksista.

- Karjosuon ja Laitamaan 3 voimalaa voisi jättää rakentamatta (suurin kritiikki hanketta kohtaan kohdistuu näihin).
- Emme halua. Koska emme halua koko Tuulivoimalaa.
- Ei mitään järkeä!
- Kummasti on suunniteltujen voimaloiden määrä kasvanut alkuperäisistä suunnitelmista, alun perin muistan kuulleen puhetta noin kymmenestä myllystä ja nyt niitä on tulossa melkein 30. Muutenkin koko hankkeen aloituksesta tulee hieman mieleen Suomen vesivoimaloiden historia kun isännät huijattiin myymään yhtiöille koskiosuutensa. Tässäkin hankkeessa hyvin salamyhkäisesti lähestyttiin muutamia tiettyjä maanomistajia ja luovattiin heille myllyt omille maille ja kaikki maailman rikkaudet. Kuitenkaan tuossa vaiheessa kukaan ei ole vielä tiennyt kenen maille ja mihin kohtaa myllyjä sijoitellaan.
- Yleisesti, tuulivoima-alue sijoittuu useiden vanhojen ja perinteisten kylien läheisyyteen miltei jokaisella sen ilmansuunnalla. Kylät ovat elpymässä. Uusia taloja rakennetaan ja vanhoihin on muuttanut vuokralaisia. Luulenpa, että ihmiset etsivät luonnonrauhaa eikä tuulimyllyjä asettuessaan asumaan seudulle.
- Taitaa olla aika sopiva. Kunhan eivät tule tuon lähemmäs asutusta.
- Paljon tulee tolppia alueelle. Mielestäni merialueita tulisi hyödyntää tuulivoimaloiden rakentamisessa enemmän.
- Aiemmin ajattelin, että lähimmät myllyt voisivat olla kauempana kuin 2 km asutuksesta, mutta tutustuttuani Murtotuuli-puistoon totesin, että eipä ne liikaa melua aiheuta lähempänäkään.
- Aivan liikaa ja aivan liian isoja ja aivan liian lähellä kaikki.
- Tuulivoimalat on kaikki sijoitettu liian lähelle asutusta tai virkistyskäyttöalueita. Tuulivoimalapuisto pitää jättää kokonaan rakentamatta. Tuulivoimalat vaikuttavat haitallisesti asukkaiden ja mökkiläisten elämään.
- Mielestäni 29 voimalaa on liian paljon. En osaa sanoa tarkempaa määrää kuinka monta.
- Suot ja vesistöt pilaantuvat. Pitkät sähkösiirtoyhteydet. Mahtuko tuolle edes tuulla, suot vurojen ympäröimiä.
- Eiköhän sille löytyisi parempikin paikka!
- Kolme eteläisintä tornia sijaitsevat liian lähellä omistamiamme kiinteistöjä, jolloin niiden käyttö hankaloituu oleellisesti.
- Onko meillä päätösvaltaa niiden vaihtoehtojen sijoituksilla?

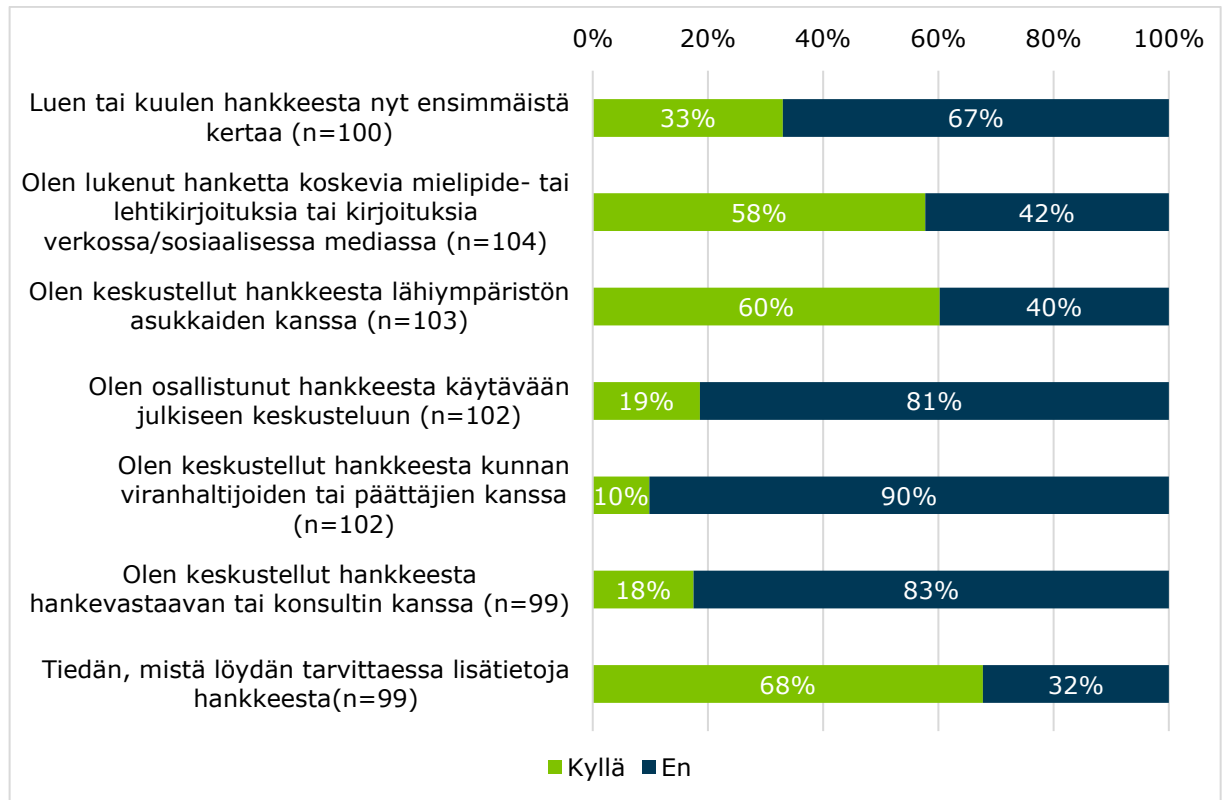

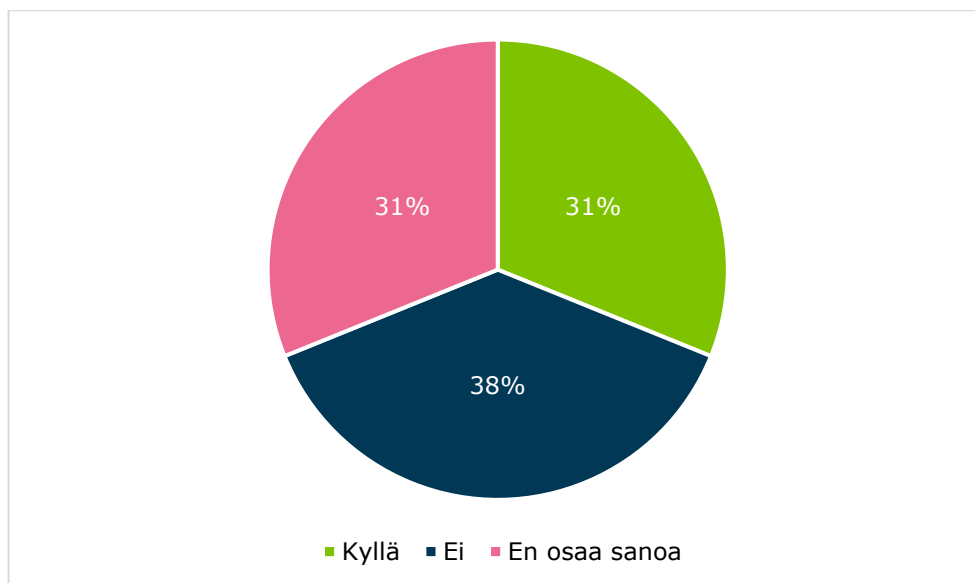
- Voimaloiden sijoittelulla tai määrällä hyvin vähän merkitystä alueen haittoille, koska voimalat tulevat lähietäisyydelle asutuksesta väistämättä haittoineen mikäli hanke toteutetaan.
- Liian lähellä asutusta ja kyläläisten/metsänomistajien omaisuutta. Siellä ei ole korkeita paikkoja, joten tuulen määrä saattaa olla vähäinen.
- Sijoittelu tulee liian lähelle kiinteistöjämme sekä Hetekylän kyläaluetta. Maa-alueitamme käytettävän hankkeen toteutuessa sähkölinjalla ja sitä emme hyväksy, Joillekin maa-alue on vain maata, meille se on perittyä/rakasta maata jota haluamme vaalia sukupolvelta toiselle.
- Otetut voimalat eivät päde vuokrasopimusta tehdessä annettuihin tietoihin. Mihin ryhdytään?
- Liian lähellä asutusta.
- Tuulivoimalat pitäisi sijoittaa tasapuolisesti maanomistajien kesken! Alkuperäisistä suunniteuista voimaloiden sijainnit ovat muuttuneet! Annettu väärä tietoa maanomistajille!
- Voimaloita on suunniteltu sijoitettavaksi soille, pohjavesialueille, Natura-vesistön ja useiden Natura-alueen läheisyyteen. Suunnitelma on kuin haulikolla ammuttu. Hankkeesta tulee luopua eikä alueelle rakentaa ainuttakaan voimalaa!

8 Tiedonsaanti hankkeesta

22. Oletteko saaneet tietoa Aittovaaran tuulivoimahankkeesta tai osallistunut hankkeesta käytävään keskusteluun?

23. Onko hankkeesta mielestänne tiedotettu riittävästi? (N=106)**24. Mistä asioista haluaisitte saada lisää tietoa?**

- Hankkeen lopettamisesta.
- Aina puhutaan itse tuulivoimala-alueesta (tai tässä tapauksessa ALUEISTA), mutta jostakinhan ne sähkölinjatkin pitää vetää ja senkin linjan alle jää maata ja kosteikkoja. Niistä ei juurikaan näissä avoimissa keskustelutilaisuuksissa ole puhuttu.
- Mitkä tiet otetaan käyttöön tällä alueella. Haluaisin tiedotteet kun alueelle lähtee kuormia joita siirrettään teitse. Miten vaikuttaa alueelle tuloon.
- Kun myllyt ovat käyttöikänsä päässä ja hankkeen toteuttaja todennäköisesti ajettu konkurssiin, tai nimi vaihdettu. niin kenelle myllyjen purkamisen ja materiaalien hävittäminen kuuluu?
- Aittovaaran ja Tynnyrikorven tuulivoima-alueiden yhteisvaikutuksesta Hete kylän alueeseen. Näistä pitää tehdä yhteisarviointi koska tulee kohtuuton tilanne kun kaksi isoa tuulimyllyaluetta on näin lähekkäin.
- Havainnekuvaa ihmisperspektiivistä kyläkohtaisesti.
- Haittavaikutuksista!
- Ei mistään.
- Asioista tiedottaminen olisi pitänyt aloittaa jo kaksi vuotta sitten kun hanketta laitettiin alulle. Hankkeen valmistelu salassa ja sopimusten tekeminen keskeisten maanomistajien kanssa ennen kuin kukaan muu tiesi suunnitelmista mitään on varma tapa saada monet ihmiset takajaloilleen. Jopa sellaiset ihmiset jotka voisivat hyötyä rahallisesti hankkeen

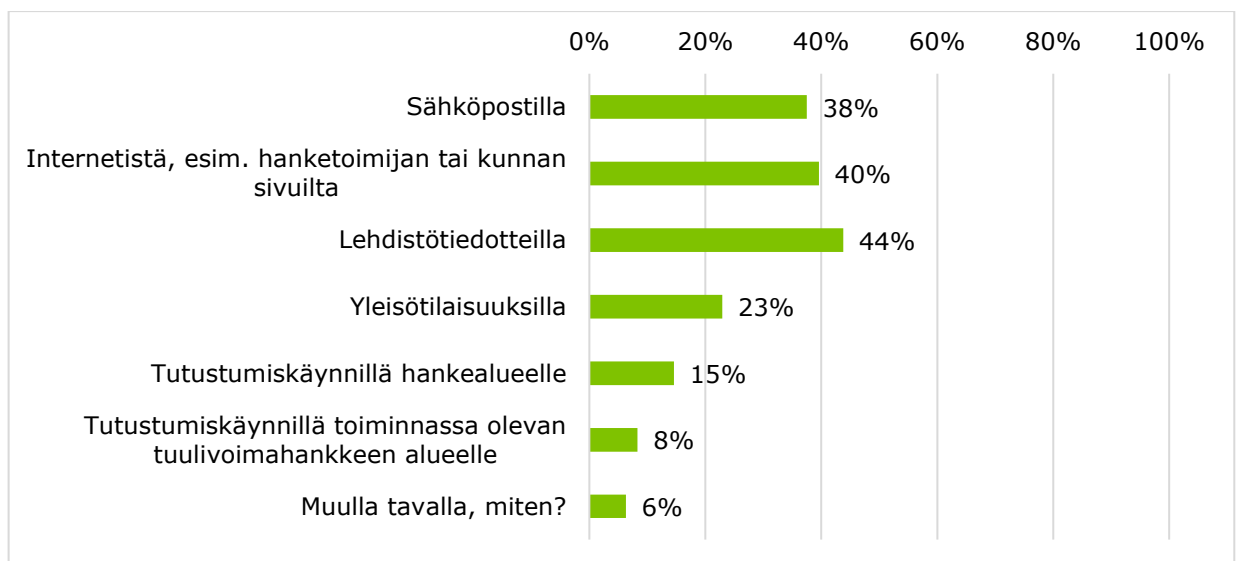
toteutumisesta. Henkilökohtaisesti en ole ollut tyytyväinen hanketta vetävän yhtiön toimintaan, ja ehdottomasti kaikkia asianosaisia olisi tullut tiedottaa ja kuulla paljon aikaisemmin. Toki vikaa on myös asiaa salailleissa maanomistajissa. Jos he olisivat olleet yhtiön aikeista avoimia muulle yhteisölle, olisivat maanomistajat voineet järjestäytyä asiassa ja mahdollisesti kilpailuttaa koko hankkeen. Nyt hyväksyttiin ensimmäinen esitetty tarjous ja aika näyttää kuinka edullisesti suhteessa muihin hankkeisiin hetekyläläiset vuokrasivat maansa tähän toimintaan.

- Aittovaaran porotalouteen liittyvät haitat. Porotaloudelle ei ole mitään haittaa koska porot tarhataan aitauksissa kotona
- Tarkempi info. Vaikuttavuus
- Miksi tuulivoimala-alue suunnitellaan juuri tähän paikkaan? Täkäläisille asukkaille muutama tonni tai kymppitonni voi tuntua suurelta rahalta tällä hetkellä, mutta siitä ei ole ymmärrystä, mitä tuulivoimalat kokonaisuudessaan merkitsevät. Ymmärrän valmiiden teiden olemassaolon alueelle rakentajan näkökulmasta. Ymmärrän myös, että Pudasjärven kaupunki on innoissaan lisätuloista. Lisäksi, ei ole reilua ja läpinäkyvää, jos hankkeen edustajat tekevät sopimuksia talo talolta ennenkuin yleinen keskustelu on käyty asiasta. Läpinäkyvyyttä, rehellisyyttä ja tasapuolisuutta peiliin!
- Olisiko Pudasjärvellä tuulivoimaloille sellaisia hankealueita tarjolla, ettei ihmisasutusta olisi näin lähellä, kuin on Aittovaaran tuulivoimalahanke-alue?
- Eipä tule mieleen muuta kuin ehkä sähkön saannista ja tiestöstä.
- Onko tutkittu alueen eläimistöä tarpeeksi, ettei alueella asuisi esimerkiksi viitasammakoita. Myös vaikutukset muihin eläimiin tulee tutkia. Havainnekuvia olisi mukava nähdä niin että olisi kilometrimäärät kuvissa, jotta osaisi suhteuttaa miten tolpat näkyvät. Myös kiinnostaa tulevien sähkötolppien vedot.
- Aikataulu ja jos hanke toteutuu.
- Hankealueen tuulimyllyjen sijoittelusta maanomistajien mailla ei ole vielä kään tietoa. Yhtään karttaa, jossa olisi kiinteistötunnukset ja kiinteistöjen rajat ei ole saatavilla. Hankkeen alkuvaiheen valmistelussa ei lähestytty kyläläisiä ollenkaan, kyselyitä ja tiedottamista olisi pitänyt olla heti alussa enemmän. Maanvuokraajien sopimusten sisällöstä olisi pitänyt olla tiedotusta. Moni kokee saaneensa liian vähän tietoa vuokrasopimuksista ja niiden velvoitteista. Tiedottaminen on ollut suorastaan harhaanjohtavaa ja puutteellista. On puhuttu Aittovaarasta, vaikka alue on paljon laajempi. Alkuperäisestä suunnitelmasta on poikettu ja laajennettu tuulivoima-alue koko Hetekylän asutuksen alueelle.

- Pitäisi tietää tarkemmin tarvitaanko metsästysrajoituksia alueelle. Joutuvatko maanomistajat korvaamaan ampumisesta johtuvia vahinkoja.
- Mahdollisesta purkurahastosta ja sen hoidosta, mikäli voimala joskus lakautetaan. Kenen vastuulle jää purku ja kulut?
- Laajeneeko alue joskus tulevaisuudessa lisää.
- Miksi tuo alue on valittu
- Miten suunniteltu hanke voidaan peruuttaa?
- Voimaloiden lyhyt ja pitkäaikaisista vaikutuksista lähialueen ihmisiin ja eläimiin ja luontoon ...??!!
- Yleensäkin koko projektista alusta alkaen. Minä en ole saanut mitään kutsuja tiedotustilaisuuteen kertaakaan, vaan tiedon olen saanut sisaruksiltani. Törkeää käytöstä tämän vuoksi.
- Miksi hanketta laajennettiin alkuperäiseen suunnitelmaan verraten?
- Minkäläiset verotulot on kunnalle
- Hankkeen haittavaikutuksista pitkällä aikavälillä

25. Miten haluaisitte saada lisää tietoa hankkeesta? (N=96)

Muulla tavalla, miten?

- Median välityksellä
- Ei mitenkään.
- Postilla/sähköpostilla paikallisille maanomistajille.
- Kunnan päättäjien avoimella tiedottamisella ja asioiden avoimella valmistelulla.
- Asiat tapahtuu, tiennpä siitä tai en.

9 Muita huomioitavia asioita

26. Mitä asioita toivoisitte otettavan huomioon hankkeen suunnittelussa (esim. vaikutusten arviointi, tuulivoimaloiden, sähkönsiirtoreittien ja huoltoteiden sijainti)?

- Asukkaiden mielipiteet aidosti kuuluviin. Laajempia kyselyitä, ei pakotteita. Luontoon kohdistuvat vaikutukset. Ekosysteemiin vointi pitkällä aikavälillä. Puolueettomia Tutkimuksia millainen voimaloiden vaikutus eläimiin ja luontoon esim 50 km: n päässä.
- Taloudellisten vaikutusten arviointi, tuulivoimaloiden sekä sähkönsiirtoreittien sijainti, terveysvaikutukset (psykkiset sekä fyysiset) ja eläinten sekä luonnon monipuolisuuden ja luonnonmukaisuuden säilymisen arviointi.
- Toivoisin tiedotusta miten hanke vaikuttaa liikenteeseen ja alueella liikkumiseen. Rakentamisen aikana. Mihin otetaan yhteyttä jos televisio lähetys häiriintyy?
- Ei turmelle koskematonta luontoa turhilla uusilla teillä, koska alueella ei tälläkään hetkellä ole tieverkkoa valmiina.
- Sähkönsiirtoreitit Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaaakunta-kaavan esittämään kohtaa. Aittovaaran ja Tynnyrikorven voimala-alueiden yhteisvaikutus, asutus jää kahden tuulimyllyalueen väliin. Myllyt molemmiin puolin liian lähellä asutusta. Ylipäättänsä molemmat hankkeet, varsinkin Aittovaaran hanke pitää jättää sikseen eikä pilata Hetekylän rauhaa ja luontoa. Asukkaiden kielteiset mielipiteet tulee ottaa huomioon.
- Kyllä! Nyt kun paikkakunnalla on pääosin yksityisteitä niin hoitakaa tie-maksut auras + perusparannukset osaltanne reilusti! (Sitova) sopimus jos myydään eteenpäin voimalat niin että maksu tulee joka tapauksessa ym. paikkakunnalle.
- Esitetty kohdassa 19.)
- Tiestö kaikkien käyttöön ja kunnossapito aukottomaksi.
- Huoltoteiden sijainti.
- Sähkönsiirtoreitit--> liian iso taakka yksittäisille maanomistajille.
- Toivoisin, että kaikki pysyisi ennallaan.
- Mahdollisimman vähän haittaa luonnolle ja asukkaille.
- Että hanke toteutuu pian.
- Maisema kärsiminen, riista sekä muut eläimet. Mielestäni on outoa että kotkan reviirille suunnitellaan tällaista.
- Kuunnelkaa kyläläisten mielipiteitä, he joutuvat elämään myllyjen vaikutuspiirissä joka päivä.

- Ei vaikutusta - asun kaukana
- Korvauksista maapohjan omistajille. Liikkuminen maanomijalle toiminta alueella. Käytössä olevan T-voimala sijainti alueella. Infotilaisuuksia maan omistajille hyvissä ajoin.
- Vaikutusten arviointi
- Hyvä tiedotus kaikille, joihin mahdollinen rakentaminen vaikuttaisi. Ei vain viiden kilometrin päässä tuulipuistosta asuville.
- Myllyt eivät näkyisi asutuksille (toiveajattelua)!
- Sähkönsiirto, tarvittava tiestö sekä huoltoliikenne.
- Toivon tosissaan ettei mökkipihalla tarvitse "ihailla" sähkötolppia, huolto- teitä tai tuulivoimaloita. Pudasjärven työllisyysvaikutukset ovat lyhytkes- toisia verrattuna puiston toiminta-aikaan ja tuleeko rakentamiseen käy- tettävä työvoima edes paikallisilta. Epäilen. Ja kaikista tärkeimpänä halu- aisin oikeasti tutkittua tietoa puistojen vaikutuksista luontoon, eläimiin. Infotilaisuudessa myös keuhuttiin ettei puistot vaikuta kiinteistöjen arvoon ja tästä on tutkimus. Sen oli teettänyt tuulivoimaliitto! Pankkien yms te- kemät tutkimukset osoittavat että muualla tuulivoimaloiden vaikutus kiin- teistöjen arvoon on ollut alentava! Nämä on tuotava tiedoksi alueen asuk- kaille, eikä kaikesta kertoa vain positiivisessa valossa.
- Hankeesta johtuvalle haitta alueella asuville sähköenergia sillä hinnalla millä se siirretään käyttö verkostoon. Vähentää huomattavasti vastus- tusta.
- Mielestäni alueen asukkaiden tulisi hyötyä muutenkin hankkeesta kuin saamalla vuokratuloja, jos omistaa maata alueella. Esim. alueen asukkaat voisivat saada voimaloista saatavaa sähköä käyttöönsä ja vielä edullisem- min kuin muilta markkinoilta, lisäisi huomattavasti kyläläisten myönteis- syyttä hanketta kohtaan.
- Sähkönsiirtoreiteistä ette ole tiedottaneet! Miksi ei?
- Alue on aivan liian lähellä ja aivan liian suuri. Toivon sydämeni pohjasta, että tämä hanke ei toteudu, vaan siirtyy jonnekin paljon kauemmas.
- Tiedottamisessa pitäisi kertoa, että rakentamispäätöksiä ei ole tehty ja on olemassa relevantti vaihtoehto, jossa tuulivoimapuistoa ei rakenneta lain- kaan. Esimerkiksi tässä kyselyssä puhutaan vain tuulivoimaloiden ym. si- joittelusta, niin kuin ei olisi muuta vaihtoehtoa lainkaan olemassa. Vaikutusten arvioinnissa paikallisten mielipiteitä ja huolia pitäisi kuun- nella. Pitäisi rehellisesti kertoa myös haittavaikutuksista. Haittojen vähät- tely on asukkaiden vähättelyä. Paikalliset asukkaat kärsivät päätöksistä vuosikymmeniä, eivät hankesuunnittelijat tai tuulivoimayhtiöt. Vaikutus- ten arvioinnissa pitäisi ottaa paremmin huomioon sosiaaliset vaikutukset. Paikalliset asukkaat ovat keränneet yli 150 nimen vetoituksen hankkeen

hylkäämisestä Pudasjärven kaupunginhallitukselle. Tämä kertoo asukkaiden mielipiteen hankkeesta. Tämä pitäisi ottaa huomioon hankkeen suunnittelussa. Hetekylä ei halua Aittovaaran tuulivoimahanketta, eikä joutua kansainvälisten tuulivoimayhtiöiden siirtomaaksi. Sähkönsiirtolinjat rasittavat tiettyjä maanomistajia kohtuuttomasti.

- On hyvä suunnitella teiden paikat.
- Huolto- ja sähkönsiirtoreittien suunnittelu mahdollisimman paljon olemassa olevia reittejä ja teitä pitkin.
- Kyllä tällaiset hankkeet pitäisi sijoittaa pääasiassa valtion maille.
- Rehellinen pitkä tähtäimen kannattavuusarviointi suhteessa koettuihin haittoihin. Tarvitaanko tuota tuulivoimapuistoa kun ydinvoimalat toimivat täydellä teholla.
- Mikäli hanke toteutuu, tulee vakin- kuin vapaa-ajan asukkaille tarjota edullisempaa sähköä käytettäväksi.
- YVA arviointi, onko sopiva paikka rakentamiselle? Aittovaara ei ole! Maasto on pehmyttä, vanhoja kuivatusjärviä, kutusavea on melkein joka paikassa noin 20 cm syvällä peruskallioon asti. Kokemusta on kaivojen ja porakaivojen teossa. v. 2019 talvella vajosi kaivinkone, vain kattoa vähän näkyi, kun yrittäjä purki sähkölinjaa, tarvittiin 2 kaivuria nostamaan pois (otin valokuvan paikalta).
- Huomioitava vaikutukset ihmissuhteisiin.
- Hankealue sijoittuu joka puolelta kylien / asutuksen keskelle, näkö- ja kuulomatkan päähän. Tähän asti alue palvellut paikallisten elinkeinojen lisäksi virkistys, harrastus ja hiljaisena alueena ympäröivälle asutuksen ihmisille. Alueella myös vaihtoehtoisia (jo YVA: vaiheessa oleva) tuulivoimapuistoalueita jotka eivät näin haitallisia elinkeinoille eivät ympäröityjä asutuksella eivätkä näin keskeisiä kyläyhteisöille.
- Tien kunto kun rakentaminen aloitetaan ja lopetetaan, meluhaitat rakennusvaiheessa ja sen jälkeen ja kaikkea muuta perusteista alkaen.
- Sähkönsiirto ei kulkisi maittemme läpi. Eikä tuulivoimala olisi lähialueella maitamme.
- Toivosin ettei ihmisten metsäomaisuutta kovin isosti tuhottaisi esim. Ylilevät kuljetusreitit ja että korvaukset olisi menetetyn omaisuuden arvoiset.
- Voimaloiden sijainti voisi olla tasapuolisempi maanomistajien kesken
- Tuulivoimalat riittävän kauas kiinteistöistä. Onko tutkimuksia tehty vaikutuksesta ihmisiin ja eläimiin. Ainakin riistaeläimet karkaavat tuulivoimapuistoista.
- Töiden rakenne tarvitsee olla riittävän kantava kun tavaroita viedään työmaalle. Yksityisten teiden maksajille ei pidä tulla kuluja mahd. tien rikoutumisesta/vaurioitumisesta kun raskaalla kalustolla liikutaan täällä!

- Voimaloiden tasapuolinen sijoittelu eri maanomistajien kesken!
- Vaikutusten arviointi suhteessa "alueella" vakituisesti asuvien jokapäiväiseen elämään.
- Tämä hanke tulee olemaan liian lähellä asumuksia.
- Kaikki maanomistajat mukaan ja korvaus (reilu) maisemahaitasta.
- Paikallisten asukkaiden mielipide.

27. Otamme mielellään vastaan palautetta kyselystä.

- Tuulivoimalat voidaan mielestäni perustaa isojen kaupunkien liepeille jo rikottuun maastoon. Ei ehjään luontoon! Isojen kaupunkien, jo rakennetuille alueille tuulivoima puistoa en vastusta.
- Turhaa näitä kysellään, koska mitään vaikutusta näistä ei loppupeleissä ole suuntaan eikä toiseen. Päätökset voimaloista on jo tehty aikapäivää sitte. Turhaan edes taistella tuulimylyjä vastaan. Miksikö sitten vastaan tähän? No johonkin se pitää turhautuminen purkaa. Toivon vaan todella, että omalta osaltani vaikutukset voimalasta peräisin oleviin ongelmiin jää vähäisiksi.
- ihan hyvä kysely, harvoin mökillä käyvänä ei juuri kommentoitavaa.
- Hieman oudosti asetellut vastausvaihtoehdot, iäkkäimpien henkilöiden vastaukset jäävät samatta, koska vastaamisesta on tehty kohtuullisen epäselvä vaihtoehtojen osalta.
- Oletan, että tämä kysely tehdään vain koska se pitää tehdä eikä sillä ole mitään merkitystä lopputulemaan.
- Hyvä että kysely tehdään jotain miettimistä noista asioista.
- Hienoa että kysellään. Vaikeutena on tietämättömyys ja luottamus kunnanpäättäjiin tehdäänkin oikeita päätöksiä.
- Oli aika laaja, monikohan jaksaa vastata :)
- Seulajärven länsipuolen vakituinen asunto puuttui kartasta. Tuhruinen kartta.
- Palaute samalla tavalla kuin kysely.
- Vastaukset jää vaillinaiseksi koska en ollut kiinnostunut asiasta. En vastusta hanketta. Kohta 13. Luotan viranomaisten ja asiantuntijoiden ammattitaitoon ja lakeihin, jotka ohjaavat tuulivoiman suunnittelua. Kts. kohta 19.
- Oletan, että täällä kyselyllä ja vastauksilla ei ole mitään merkitystä hanketta ajaville tahoille.
- Ei kommentoitavaa!
- En kommentoi.
- Hyvä kysely jolla ei varmaan patkän vertaa vaikutusta mihinkään.

- Tarpeellinen.
- Oisin lähettänyt netillä mutta ei saanut <https://sivuja.auki>.
- Tarkka. Hyvin laadittu.
- Hyvä, että kysellään meiltä rahvaaltakin.
- Paperinen versio sekä sähköinen kysely eroavat toisistaan kysymyksen 8 kohdalta. Vastaukset kiinnostavat kyllä, mielenkiinnolla jään odottamaan koontia.
- Asiallinen kysely
- Tarpeellinen kysely.
- Kyselyssä ei ole vaihtoehtoa: Aittovaaraa ei rakenneta. Kyselyssä on vain suurpiirteiset kartat, joista ei näy selkeästi mihin tuulimyllyt sijoittuvat. Maanomistajia on satoja, joten kartat eivät anna kunnon kuvaa myllyjen sijoittelusta ja sähkönsiirrosta. Sähkönsiirtolinjojen aiheuttamat haittavaikutukset eivät tule esille kyselyssä. Vaikutuksia pitäisi arvioida laajemmin, sillä hankealueen vaikutukset ovat laajemmat kuin mitä kyselyssä tulee ilmi. Samoin mitä lähempänä hankealuetta asuu, sitä suuremmat ovat haittavaikutukset. Kyselyssä ei ole huomioitu näitä asioita lainkaan.
- Aivan hyvä kysely.
- Oikein hyvä ja kattava.
- Kiitos kun kuulet mökkiläisten mielipidettä!
- Toisissa kysymyksissä oli asettelu liikaa tuulivoiman myönteiselle puolelle. Toivottavasti luette kysymyksen 19. perusteluja.
- Kiitos!
- Toivottavasti otatte kyselyn kannanotot huomioon.
- Kiitos kyselystä, toivottavasti vastauksilla myös vaikutusta alueen rakentamatta jättämisen muodossa (VO0)!!
- Kysely liian myöhään!
- Toivon, että hankkeeseen kielteisesti suhtautuvien mielipiteen otetaan huomioon.
- En halua että tätä hanketta toteutetaan. En hyväksy hanketta!
- Kyselyn jakelu on liian suppea. Olisi tulleet lähettää kaikille maanomistajille vähintään 10 km etäisyydellä hankealueesta.

